

ИСТОРИЯ НА СЕЛО ЛАСКАР

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Географско положение и природа.....	5
а. Землище.....	5
б. Местности.....	11
2. Първи заселища и най-ранни исторически сведения.....	12
3. Ласкар в периода на турско робство.....	42
4. Ласкар след освободителната война 1877-1878.....	54
5. Учебно и просветно дело в село Ласкар.....	57
6. Стопанство и културно просветен живот.....	62
7. Създаване на БКП с. Ласкар.....	67

8. Други материали и любопитни факти за село Ласкар.....	78
9. Красивото село (Веска Влахова).....	86
10. Народно читалище „Наука“ 1932 (Венета Кирилова).....	92
11. Паметник в чест на загиналите във войните жители на Ласкар.....	115
12. Ловно рибарска дружина- Ласкар....	117
13. Първа копка на бъдещ параклис.....	125
14. Ласкарският вестник „Калето“	130
15. Ласкар в снимки от миналото до днес.....	139

В историята на човечеството всекидневието се изменя. Тези промени се дължат на различни зависещи и независещи от човека фактори.

Не били много моментите, в които жителите на село Ласкар да се съберат и колективно да обърнат поглед към своето минало и видят живота на своите предци. Техният бит, борбите които редица години се водели за запазване на своята национална чистота, да се разгледат техните вековни стремежи, грешките и успехите които са имали по пътя по който сме достигнали до настоящият момент.

В изпълнение на всичко това, нека сега с най-дълбока смиреност и без зла мисъл да обърнем поглед към нашето минало, след като направим: Географски преглед на селището, местоположение, терен, в басейна на коя река се намира, на какво разстояние от централните пътища?

1. ГЕОГРАФСКО РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ПРИРОДА

Землище. Местности. Климат. Флора.
Фауна.

Землище

Село Ласкар се намира на 19 километра южно от град Плевен, като главна съобщителна артерия му служи пътят Плевен-Ловеч от който при река Пърчовица прави отклонение на километър 13 в юго-западна посока към село Ралево и от там южно на 3 километра отстои село Ласкар. Разстоянието от главният път до селото по шосе е 6 километра, а направо по земният път са 3-4 километра.

Разположено е в полупланински район, на надморска височина от 277 м.

Районът предлага добри условия за ловен и риболовен туризъм, благодарение на богатите на дивеч местности.

Река Чернялка, минава през селото, която образува живописен каньон в частта си

между селата Горталово (19 км) и Къртожабене. От Горталово започва и екопътека, изградена за туристи, които могат да разгледат пещера Капчука, останки от късноантична крепост в местността „Градището”, римски пътища, причудливи скални образувания.

Климат

Климатът в село Ласкар може да се характеризира като континентален, средиземноморски тип. Ето някои допълнителни характеристики:

Лятото: Летните месеци в Ласкар са горещи и сухи, като температурите могат да достигнат високи стойности. Дневните температури обикновено са над 30°C, а нощите са по-прохладни.

Зимата: Зимата в Ласкар е студена, със сравнително ниски температури. Дневните температури обикновено са около или под 0°C, а нощите са по-студени.

Валежите: През месеците юни и февруари се очакват значителни количества валежи в

Ласкар. Това може да включва дълготрайни дъждовни периоди и гръмотевични бури.

Флора

Село Ласкар е разположено в полупланински район. Регионът се отличава с разнообразна и богата флора. Ето някои от типичните растителни видове, които могат да се срещнат в околностите на с. Ласкар:

Диви ягоди, шипки, трънки, дървовиден бъз, глог, смрадлика.

Горски видове: В горските зони около Ласкар ще откриете широка гама от дървета и храсти. Това включва дъб, габър, бял бряст, горски клен.

Ливадни и пасищни видове: По откритите пространства и пасищата около Ласкар също има разнообразие от растителни видове. Тук може да се срещнат тревни видове като ливадни плевели, диви цветя и треви.

Един от представителите на дивите цветя в този район е пурпурният салец, или още наречен дива орхидея.

Не е защитен от Закона за биологичното разнообразие, но е забранено събирането му за лечебни цели със заповед на Министъра на околната среда и водите.

Пурпурният салец е многогодишно тревисто растение. Височината на растението е 30-80 см. Околоцветните листчета на цветовете, без устната, са събрани в шлем. Шлемът кафявопурпурен. Устната бяла (бледорозова) с пурпурни точки образувани от четинки. Цъфти април-юни.

Билки и лечебни растения: Регионът около Ласкар е богат на билки и лечебни растения. Някои от тях са лайка, коприва, липа, мента, живовляк, петолисник, котешка стъпка, жълт

кантарион, бял равнец, дива салвия, риган, мащерка, див джоджен, тученица, слез, врабчови чревца, храстовиден бърз, червена мъртва коприва, змийско мляко и др.

Речни и водни растения: В близост до реки и водни тела, които минават през региона, ще намерите разнообразие от речни и водни растения. Това може да включва , бамбук, тръстика, камбанка, камкорн и други.

Флората в с. Ласкар предлага красиви пейзажи и екологично богатство.

Основен вид фауна са дива свиня, сърна, яребица, гургулица и пъдпъдък. Срещат се още фазан и заек. Хищниците основно са лисица, чакал, пор, язовец, орел, сокол, ястреб и др. В миналото се е срещал и вълк.

ОТ КНИГАТА НА АНЕЛИЯ ПЕТКОВА МЕСТНИТЕ ИМЕНА В ПЛЕВЕНСКО за село Ласкар.

Поселищният тип е събран „редичен“, Има три махали ГОРНА, ДОЛНА И ОТВЪДНА. Преди освобождението до 1956 г. то се е числяло към Николаевска община, Плевенска околия.

През 1926 година жителите са били 783,

1934 -831

1946 –809

1956 –671

1965 –484

1985 –233

1992 –186

2001 –151

2010 –142

2022-113

МЕСТНОСТИ :

Белопръстица, Бента, Бонкова чешма, Буков дол, Генова чешма, Горна чука, Горунака, Градежа, Градишки дол, Гърдовия ботуш, Домната чука, Дълбокия дол, Дългият слог, Дъското, Едрата гора, Зелениката, Йончов дол, Калето, Кленака, Конарника, Коритото, Крачунов дол, Крушака, Лавичката, Ласкар, Лисичите дупки, Лозинака, Маркова ливада, Минков гъстак, Орницата, Орниците, Петров дол, Петровското бранище, Петъовското бранище, Пещерата, Пладнешки дол, Полицата, Полугара, Преки дол, Приставското, Равно усое, Рогуля, Саите, Самодивски вир, Синия вир, Скока, Средоката, Сухата чешма, Сушица, Трапа, Турските гробища, Учителската нива, Фондовете, Царовият вир, Чучурин дол.

2. Първи заселища и най-ранни исторически сведения

За да научим повече за историята на нашето село трябва да проследим в кой век е възникнало, кои са неговите основатели, какво е представлявало през Трако-римско време, от къде е получило своето име, легенди и събития свързани с ежедневието на населението. Съществувало ли е селото през първата и втората Българска държава и какви данни са запазени за него.

Ласкар от самият звуков състав и произношение говори за име останало от далечното минало, име което може би има римски или латински произход. Но за съжаление малко са онези, които могат живо и достоверно да говорят за това. В такъв случай бихме се позовали на легендите, които са останали от миналото.

Така например легендата за името на село Ласкар, която се знае от мнозина стари хора е че:

„Някога България е била под Византийско (Гръцко) владичество и през местността на днешното село Ласкар минал и се спрял на стан с цялата си византийска армия, военнo-началник Теодор Ласкарис. Като най-удобно място избрал естествено издигнатото от три страни природно защитено от врагове място „Калето“. Тук той бил станувал не дълго.

Тази легенда има нещо положително и нещо отрицателно. Ако цитираме том първи „История на България“ ще видим ,че Теодор Ласкарис не е минавал никога през нашите местности. В началото на 13 век в южната половина на Балканският полуостров настъпват важни промени. Византийската империя е разединена от продължителният процес на феодализация, който улеснил освобождението на България. След като окончателно рухнала, на нейно място изникнала една нова държава на френски и италиански феодали с център Цариград – Латинската империя. Тази държава била образувана в резултат на четвъртият кръстоносен поход, организиран през 1204 година при дейната агитация на Инокенти.

Най-напред бил завзет Цариград, а след това в ръцете на латинците паднали всички земи в района, с изключение на Кипър където имало един местен феодал - Михаил Комнин, който успял да изгради малко деспотство. Спасена била от латинците и по голямата част от византийските владения в Мала Азия през 1204 година. България се е освободила от Византийско владичество през 1187 година, допустимо е и може да се мисли, че той е минал през местността на нашето село само преди 1187 година. Що се отнася до Калето напълно можем да мислим, че това е крепост останала от това време, поради характера на тогавашния бой и война. Военоначалниците са избирали непрестъпни природно-защитени места за поставяне на своите войски. Освен, че е било непристъпно от север, изток и запад Калето е било обградено на билото с каменни стени, чиито останки са съществували до към 1930-1935 година.

В книгата на Деян Белчев „Селища и селищни имена в Плевенският край“ на стр 245 и 246, намираме следната информация:

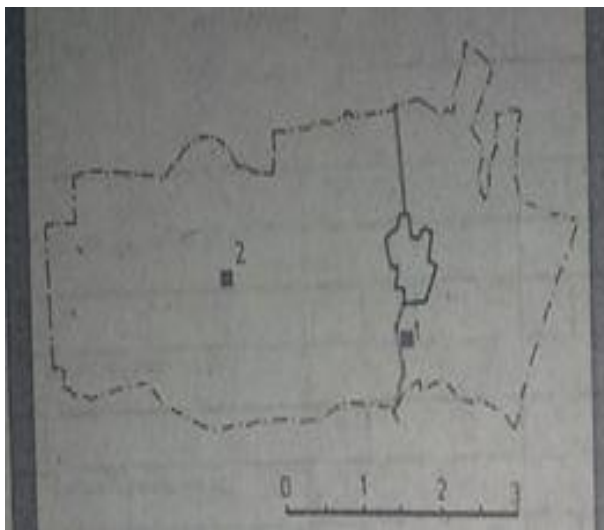
В османските архиви селището не фигурира в документи от 15-ти век, което показва, че е възникнало по-късно (на мястото, на което се намира в момента). Появата му в селищната карта на региона става между първото регистриране на селищата (1479) и първата четвърт на 16-ти век. За първи път името на селото срещахме в османски описи за вакъфи и мюлкове през 1523 – 1524 година. То е регистрирано като „Ласкари“, вакъв на Али бей с 26 домакинства християни, 3 вдовишки и 6 неженени християни. През 1544 тук живеят вече четири мюсюлмански домакинства, като две от тях са нови мюсюлмани, 24 християнски домакинства, 3 вдовишки и 24 не женени. Така Ласкар се нарежда между 17- те вакъфски села на Али бей в началото на 16- ти век.

През 18- ти и 19- ти век населението му се увеличава. През 1860г. по сведения на Найдено Геров в селото има 60 български къщи, а през

1865г. тук живеят 33 домакинства - всичките български. Няма данни за съществуването на българско училище и църква преди освобождението.

Любопитно за името: Ласкар е топоним, който се среща и на други места в България. В община Сандански има село Ласкарево, Ласкар се нарича местност в Ситово. Има село Ласкарци в Македония, в село Реселец има местност Ласкар, в която на естествено защитено място има останки от кале. Всички тези места ги обединява едно, те се намират в планински райони със скали, гористи местности и останки от крепости. Местните хора в Ласкарево Благоевградско смятат, че селото им е било гръцко и в превод означава „стара гора“, или „гориста местност“.

АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ОБЕКТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СЕЛО ЛАСКАР

В книгата „Археологически паметници в плевенски окръг“ на Димитрина Джонова за село Ласкар са отбелязани два обекта:

1. Антична крепост КАЛЕТО намиращо се на левият бряг на река Чернялка, южно от селото, над шосето (отбелязан с 1 на скицата).

На естествено защитен терен на площ от около 10 декара при изкопни работи се намират зидове от камък и хоросан, строителна и битова керамика, и римски монети.

В миналото тук е имало запазени стени. Днес на терена се намират само незначителни фрагменти от антична строителна и битова керамика.

2. Антична сграда в гориста местност на 4 километра западно от селото. На терен от около 500 квадратни метра се намират строителни материали и архитектурни детайли от монументална антична сграда, една колона с дължина 2 метра е пренесена в селото. Днес сградата е обхваната изцяло от горската растителност.

Също така във вестник „Северно ехо“ от 23 януари 1931 година пише за село Ласкар както и в „Северно ехо“, бр. 20 от 14 май 1931 г.

Открити сж ценни старини въ плѣвенско

Срѣднѣвѣковенъ замѣкъ край с. Ласкаръ

Преди нѣколко дни сж разкрити развалини на старинни постройки въ землището на село Ласкаръ, плѣвенско, въ мѣстността „Сухия гиранъ“. Споредъ сведения на очевидецъ, разкопани сж голѣми каменни блокове, обработени и изгладени, съ запазени корнизи по тѣхъ.

Дължината на постройката била около 30 метра.

Намѣрени сж и керамични фрагменти, голѣмъ размѣръ тухли и пр.

Мѣстоположението на постройката е такава, че дава съмнение да е било срѣднѣвѣковенъ замѣкъ. Отъ друга страна, едно отъ мѣстнитѣ предания говори, че селото Ласкаръ е било нѣкога голѣмо село „Ласкарица градица“. Името „Ласкарица“ има връзка съ това на стария византийски императоръ Теодоръ Ласкарисъ.

Допуска се, че тия старинни паметници ще дадатъ цененъ приносъ за историята ни.

За открититѣ старини въ плѣвенско

Римско градище съ свети- лище

Въ брой 4 на вестника ни отъ 23 януарий т. г., ние предадохме едно съобщение за открити старини въ плѣвенско, край с. Ласкаръ. Въ връзка съ проучване на това наше съобщение, Народния археологически музей бѣше изпратилъ специаленъ свой човѣкъ г. Ст. Андреевъ, заедно съ г. Ив. Дановъ, уредника на музейната сбирка при читалище „Съгласие“, които на 10 т. м. заминаха за мѣстото на старината, да го прегледатъ и проучатъ. Сега сме въ положение да предадемъ резултатитѣ.

Мѣстото на старината се намира 2—3 километра западно отъ с. Ральово и Ласкаръ, въ мѣстността „Сушица“. Тамъ има една доста голѣма старинна постройка отъ каменни блокове съ доста голѣми размѣри, която заема приблизително 12 на 5 м. Остатѣцитѣ на зидоветѣ още не сж открити изцѣло, а сж частично разкопаване, жителя на с. Ральово, Трифонъ Петковъ, е намѣрилъ и прибралъ една оброчна плочка отъ лошъ мраморъ, върху която сж изобразени Тритѣ нимфи, а подъ тѣхъ се вие змия. Нимфитѣ сж били покровители на близкия до градището изворъ, който се е смѣталъ и за лѣковитъ, затова е изобразена тукъ змията, която е символъ на лѣкуването. Плочката е

символъ на лѣкуването. Плочката е вече отнесена въ София за Народния музей.

Все тамъ, на около 300 м. далечъ отъ градището, въ мѣстността „Торилника“, Пъшо Генчевъ отъ с. Ральово, е намѣрилъ единъ фрагментъ (откъслекъ) отъ надгробенъ камъкъ на починалъ римлянинъ, върху който се вижда хубаво отваяно лице на човѣкъ съ профиливанъ фронтонъ, отчупенъ. Камъкътъ е обикновенъ варовникъ. Тоя откъслекъ е прибранъ отъ г. Дановъ за лапидарната сбирка при читалищния музей въ Плѣвнѣ.

Въ недалечно бъдеще, предстои да се направи едно по-подробно изучаване и изследване на старинитъ отъ „Сушица“, за което ние ще дадемъ своевременно сведения.

Жителитъ на селото Ласкаръ, въпрѣки увещанията на учителя г. Кр. Марчевъ, неприветливо посрѣщали хората на музея; тѣ не показали дори нито една стара парица, като твърдѣли, че никога никой отъ тѣхъ не е намиралъ стари пари! Вѣроятно сж се страхували да не имъ ги взематъ безплатно. Напротивъ, жителитъ на селото Ральово сж били твърде любезни и сами сж предложили намѣренитъ старини, като не сж искали никакво възнаграждение. Хвала имъ! Нека ласкарчени взематъ примѣръ отъ сжседитъ си.

КАРТА НА ЙОХАН МАТИАС ХАЗЕ от 1200 година отбелязва село Ласкар под името LAXANI

Хазе е известен немски математик и картограф. Съставя редица атласи, някои от които са публикувани след неговата смърт – на Африка (1737), Гвинея (1743), Исторически атлас (1750) и др. “Карта на Унгария ” е издадена след смъртта му от т. нар. наследници на Хоман през 1744 г. в Нюрнберг, а по-късно е включена в “Хомановия” Atlas geographicus Major (1763). На картата (макар и примитивно) е нанесена и пътната мрежа на Балканите. България и Романия са очертани сравнително добре. В тази карта има много грешки, но има една голяма истина: Преди 278

години нейният автор Й. М. Хазе е един от първите, които изписва названието Turciae Euiroae (Европейска Турция). Показателно е неговото изписване Rumilia, а под него Thracie a Roma (Римска Тракия).

В тази карта е отбелязано и нашето село с две имена LAXANI и LAXANI IGOSNI. В превод от гръцки това означава ЗЕЛЕНО.

В картата на Хазе, Laxani (Ласкар) е отбелязан между Сторгозия (Tetorgliyan) и Баховица (Bakschoyano). Тази карта е намерена през 2012 година в Албания, направена е от Хазе през 1743, въз основа на карта от 1200 година. Това е още едно доказателство за съществуването на Ласкар от древни времена.....и в същото време опровергава легендата за Теодор Ласкарис. Обърнете внимание ,че населените места са точно по реда на пътните станции ...Сторгозия (Плевен), Ласкар (Дорионес или Лаксани), Мелта (Ловеч), Состра (Ломец)

Дали ласкарското кале е изгубената станция Дорионес ?!

Трако-римските пътни станции по „Виа Траяна“ на територията на област Плевен

По плевенските земи римляните са били около 500 години. За това време са възстановили старите тракийски градове, а по крайбрежието на Дунав са издигнали големи военни кастели. Те изградили гъста мрежа от нови селища, в някои от които е имало дори водопровод и канализация. Най-важното според мен, което се ползва и до днес (в осъвременен вариант), е силно развитата трако-римска пътна мрежа.

Най-добър пример може да се даде с главният път наречен тогава „ВИА ТРАЯНА“. В плевенския си участък тя започва от град Улпия Ескус (с. Гиген) и

продължава на юг към Филипопол (Пловдив), преминавайки през пътните станции Ад Путья (с.Рибен), Сторгозия (Плевен), Дорионес (???) и излиза от плевенско към Мелта (Ловеч), Состра и т.н. Този път се ползва и до днес, дори около местата на пътните станции и сега съществуват функциониращи ханчета, или крайпътни ресторанти.

Всички тези пътни станции са изградени върху по-стари тракийски селища.

УЛПИЯ ЕСКУС

Античният град Улпия Ескуc се намира на около 50 км северозападно от Плевен, при днешното село Гиген, в близост до река Дунав. Ескуc, е латинското име на Искър.

Улпия Ескус възниква през I в.н.е. като наследник на тракийско селище. След като римляните окупирали тези земи, в Ескус е настанен V Македонски легион. Военният лагер получава статута на град- колония, след славната победа на император Марк Улпий Траян над даките през 106 г. Градът прибавя към името си Улпия в знак на уважение към бащата на императора Улпиус.

През II-III в. Улпия Ескус се разраства и се превръща във важен икономически, транспортен и културен център на цялата провинция Долна Мизия. Градът има изключително важно военно и стратегическо значение за римляните.

Античният град е строен по типичния за римските градове начин - има правоъгълна форма, а улиците са в посока изток – запад и север – юг. Улпия Ескус е един от малкото градове в цялата Римска империя, чийто форум красят цели 4 храма.

Ad putea/Ад путея

Антична и късноантична крепост и римска пътна станция Ad putea/Ад путея се намира в северозападния край на село Рибен, на 1.15 km северозападно от центъра на селото, на

естествено защитен терен на десния бряг на река Вит. Възникнала е като крайпътна станция на римския път "Ескус"- "Филипополис", свързващ Карпатите с Бяло море. Намира се на XIV римски мили от "Ескус" и на VII римски мили от "Сторгозия". Пътната станция се е намирала извън пределите на кастела- някъде долу в равнината. Самата крепост е подслонявала гарнизона, който е защитавал тази част от територията на империята. В днешно време се правят разкопки на обекта. Разкрити са множество помещения, част от северната крепостна стена. Тя е изградена от добре оформени, дялани, бели, местни камъни и редове тухли, слепени с хоросан, в който има счукана тухла. Прави впечатление, че сегашните, разкрити сгради, които на места достигат височина 2m, са били затрупани под слой, висок около 3m. Крепостната стена е била скрита под огромен вал с ров отпред. Така, че в равнинната част на страната, по другите обекти, където се срещат същите валове, е възможно крепостните стени да са под тях.

„Сторгозия”/"Storgosia"

Антична крепост и трако-римска пътна станция „Сторгозия”/"Storgosia" се намира в самия център на град Плевен под общината, музея и Турския сарай. В момента няма как да се види, защото няма нищо разкрито. Открита е при изкопни работи в града.

Изградена е на мястото на тракийско селище. В града е настанен гарнизон, съставен от поделения от I Италийски легион, разквартируван в Нове (край днешния Свищов). По-добрите условия за стопанска дейност привличат заселници от околните малки селища към станцията.

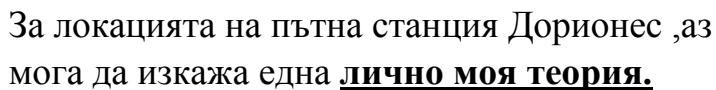
От 238 година в балканските територии на Римската империя започват нападенията на готските племена, като с това се открива епохата на няколко вековните варварски нашествия, които променят напълно етническата и политическа картина в региона. Редуващите се през няколко години варварски нашествия принуждават римските власти да вземат мерки за защита на населението, като реорганизируют селищната система и инфраструктурата на провинциите. Населението на пътната станция се придвижва към природно укрепения терен на днешния парк Кайлъка, където са изградени защитни съоръжения.

В началото на IVв 31 декара са обградени с мощна крепостна стена, широка 2,20м, изградена с ломен камък и спойка от бял хоросан. Археологическите разкопки разкриват две порти и три подсилващи крепостно-защитната линия кули. Във вътрешността на крепостта, наред с жилищните постройки, археолозите разкриват голяма християнска църква (базилика, дълга 45,20м и широка 22,20м), както и обществен склад за зърнени храни.

„Dorionibus”/„Дорионес“

За пътя към четвъртата станция са изказани различни предположения, като най-разпространеното гласи, че трасето е минавало по поречието на р. Тученица през Кайлъшкото дефиле. Следващата пътна станция е Дорионес, за която се смята, че се е намирала близо до с. Слатина. Тази локализация обаче не е сигурна, тъй като се

Tabula Peutingeriana

Според мен е по правилно разстоянието от 11 римски мили от Сторгозия до Дорионес да се измерва от центъра на Плевен (където е била първоначално трако-римската станция), а не от късно-античната крепост в Кайлъка.

Измерено от крепостта в Кайлъка 11 римски мили се падат около с.Слатина, но там няма остатъци нито от крепост, нито от голямо селище.

Измервайки разстоянието от центъра на Плевен в посока Ловеч (Мелта) и имайки в предвид от къде е минавал старият главен път за Ловеч, 11 римски мили се падат точно до с.Ласкар, където има остатъци от римско кале, остатъци от римски път свързващ калето с едно голямо укрепено селище, в което се влиза само от едно място, и е заобиколено от стръмни долове. Също така, имайки в предвид начина по който древните траки в Одриското царство са избирали местата за своите укрепени резиденции в равнинните райони, и факта, че то (Одриското царство) се е простирало отвъд тази територия,

ДРЕВНА ТРАКИЯ И ОДРИСКОТО ЦАРСТВО (V—III в. пр. Хр.)

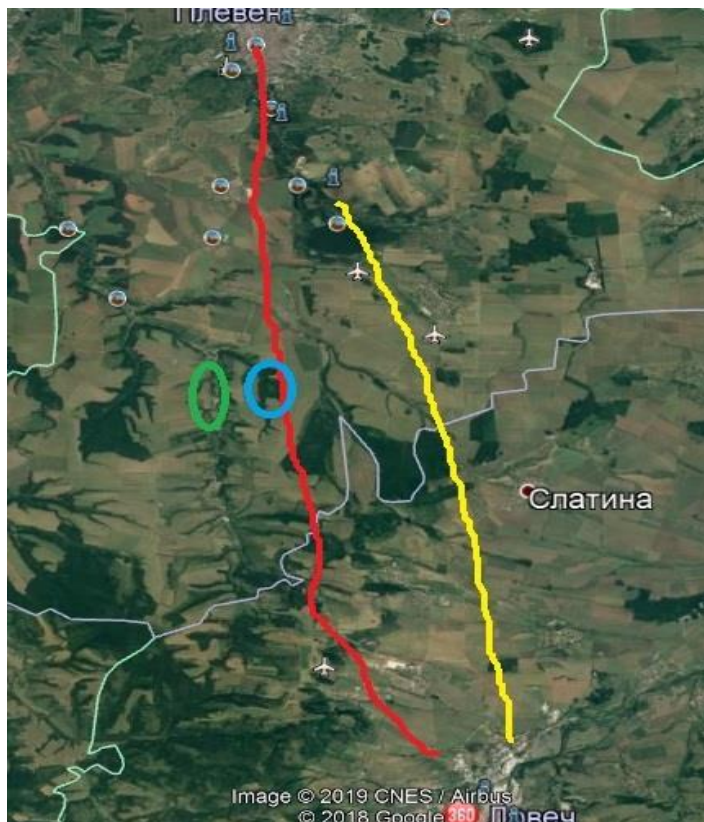

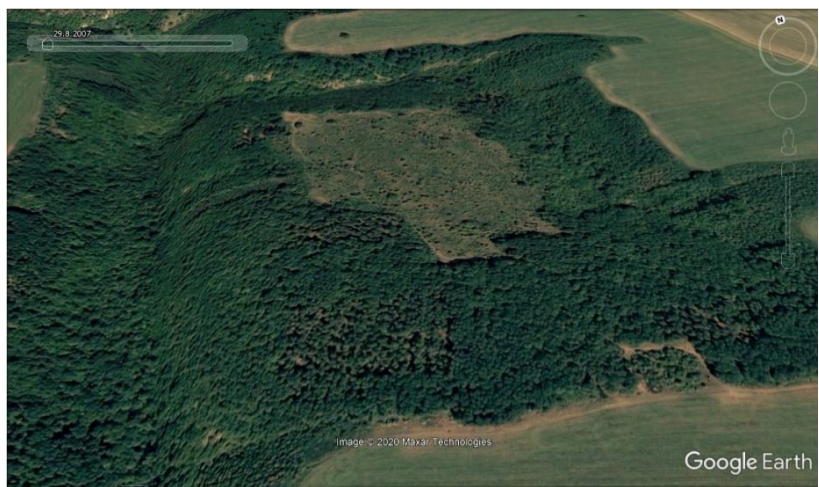
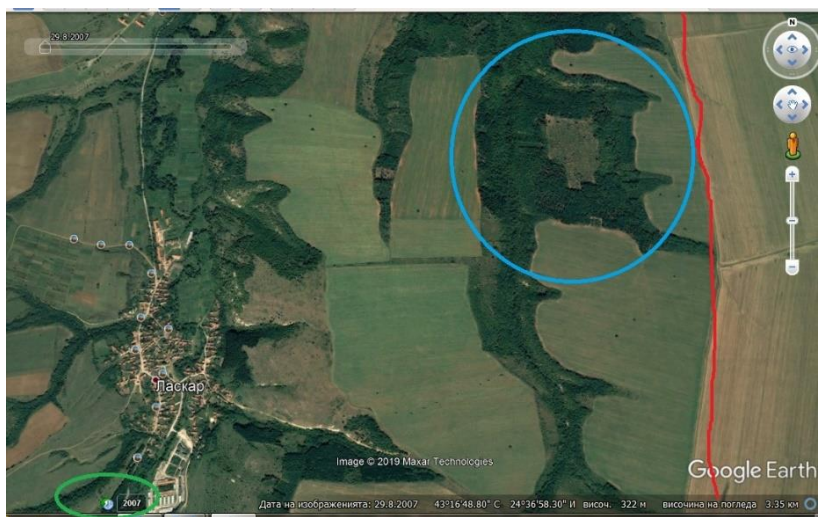
не е изключено точно това място да е било една от укрепените резиденции на тракийските царе.

На снимките по-долу съм отбелязал официалната версия (линията в дясно), моята версия е линията в ляво.

Десният кръг е първоначалното място на Дорионес.

Левият кръг е късно-античната крепост (където е преместена станцията по примера на Сторгозия).

БИТКАТА ЗА ВТОРО БЪЛГАРСКО ЦАРСТВО

В тази глава искам да изкажа една лично моя теория ,която ако се докаже може да донесе на селото ни много слава.

Става въпрос за въстанието на Петър и Асен през 1185 година и в частност за обсадата на Ловешката крепост от императора на Византия по онова време Исак II Ангел.

След избухването на въстанието на Асен и Петър през 1185 г. срещу византийската власт, борбата за възстановяване на българската държава минава през няколко етапа, докато достигне до успешния си завършек. Първоначално бунтът, който за кратко време обхванал Дунавска България, постига бърз успех. Въстаниците преминават Стара планина и навлизат в Тракия, където нанасят поражение на византийската войска.

За да се справи с въстанието през лятото на 1186 г. император Исак II Ангел лично оглавява поход срещу българите и принуждава въстаническата войска да се оттегли на север от Дунав. Византийците опустошават района, а императорът се връща в Константинопол убеден, че е сложил край на бунта. Асен и Петър обаче привличат куманите на своя страна и още през есента на същата година българо-кумански отряди навлизат в българските земи южно от Дунав, и продължават борбата с Византия. Завършващият етап на въстанието идва след похода на Исак II Ангел, който той предприема през пролетта на 1187 г. Византийската войска стига до Средец и оттам се насочва към Ловешката крепост. Започва обсада, която в продължение на три месеца не води до успех, византийското настъпление към Търново не може да продължи и императорът е принуден да сключи мир с българите.

Мирният договор е официалното признаване на Втората българска държава. За да гарантират мира Асен и Петър изпращат като

заложник във византийската столица най-малкия си брат – Калоян.

Всичко това ние го знаем от историята и по точно от тогавашният византийски хроникьор Никита Хониат. Тъй като това е било голяма загуба за Византия, Хониат е описал цялата битка в едно изречение *„Започва обсада, която в продължение на три месеца не води до успех, византийското настъпление към Търново не може да продължи и императорът е принуден да сключи мир с българите.“*

В други източници пък пише, че по време на обсадата куманските отряди връхлитали непрекъснато връз тила на врага и не давали мира нито за миг на византийците.

При средновековните обсади, обикновено водени с месеци, армията е била разделяна на две части. Едната част е на бойното поле и води обсадата, а другата почива на някое защитено място.

В нашият случай обсадената крепост е Мелта в Ловеч, както вече ви споменах това е следващата пътна станция посока юг след

Дорионес. Ласкарското кале е било идеалното място за тил на Византийците, до него се стига по главен път, достатъчно далеко е и в същото време защитена крепост.

Възможно е куманите да са нападнали почиващите си византийци точно тук и разгромявайки тила Исак Ангел той не е имал друга възможност, освен да седне на масата за преговори, поради намалялата на половина численост на армията му, и всъщност решаващата битка за второто българско царство да е била тук в Ласкар.....

Доказателства за това могат да се намерят ако се направят разкопки на и около калето, убеден съм в това.

3.Ласкар в периода на турско робство.

След като се осмелявам въз основа на казаното да свържа съществуването на селото през този ранен период, нека разгледаме съществуването на селото през турско

робство. Има ли промени в състава на населението?

Заселено ли е с турци, черкези, и има ли промени в аграрните отношения?

На мнозина е известно ,че от 1187 до 1395 година България води свободен живот наречен „Второ Българско царство“ чиято основна икономическа система е феодализма. Както всички други държави по това време, така и тя минава през развитието и упадък на феодализма. Но за голямо съжаление този упадък се явява тогава когато в Мала Азия се ражда и укрепва една нова феодална империя Отоманската. Тази империя се развива през 14 век и една от нейните жертви е точно България. През 1395 година България пада под турско робство. Идвайки турците на Балканския полуостров, отнемат земята на населението и я правят султанска земя, но при завоюването на Балканския полуостров една част от земята била оставена на покорното християнско население, а останалата била разпределена между мохамеданите колониалисти от Мала Азия. И едните и другите имали право да владеят

земята без да бъдат пълни нейни собственици.

Характерно за нашето село е, че землището върху което се простирало не било споletяно от османската напаст. Няма данни които да говорят за отнемане на земята на българите от турци, защото такива не се заселили тук. Земята си останала собственост на жителите от селото. Освен този начин на собственост пък, султанът раздавал султанската земя на своите големи феодали в замяна на което трябвало да му бъдат верни, и да държат населението в подчинение.

Така например в преданията за местността „Райковец“ източно от землището на село Ласкар, сега притежание на село Ралево се говори, че съществували в близост до нашето землище двама феодали - владетели. Единият държал земите от Плевен до река Пърчовица, а другият от там до град Ловеч. В стремежа си за завладяване (присвояване) на земите от река Пърчовица до Тенекиеният хан, стигнали до масов бой, в който владетеля на земите към Ловеч бил победен и трябвало да каже „РАЙ“ което означава „ПОБЕДЕН“ от

където и местността носи и името „Райковец“. Редом с феодалите, големи суми получавали и от земите на манастирите, и църквите.

Според легендите и преданията на старите хора, манастирска сграда е имало в пределите на местността „Полица“ разположена на терасовидната полянка наречена „Полугара“, която е била притежание на Никола Иванов Въчев. В подкрепа на тази легенда се явява и дядо Никола Иванов, който при по-дълбоко обработване на земята е намерил основи на здрави каменни стени. По това време основно средство за производство е била земята, която в нашето село се съсредоточавала в ръцете на жителите, дължащо се на липсата на турски преселници.

Що се отнася за големината на селото в този период ,ако се позовем на легендите и преданията, разбираме че Ласкар е било голямо село. Според легендата то е имало 300 моми и 300 момци, но дошла черната чума, натръшкала хората и ги прогонила от техните домове. Ако обърнем поглед към медицинската история ще видим, че чумни

епоидемии е имало не веднъж и често те са се превръщали в пандемии. Обикновено тези чумни епоидемии са се пренасяли от Индия „долината на река Ганг“ през Персия и Мала Азия на Балканският полуостров, и са заливали както цяла Европа, така и всички континенти които са имали общо с тези епоидемични огнища.

Вероятно чумата зародила се в нашето село е от периода 1828 - 1829 година, когато се водела една от руско-турските войни. За това, че чумата е върлувала в този период, можем да се позовем на следния пасаж от „История на България- том 1“ страница 526. „Русите се насочили стремително към Одрин, превзели града и се спуснали стремително да гонят турците към Цариград. Още веднъж Османската империя била пред разгром. Епоидемииите пред руските войски, малочислеността им и ред други причини, накарали русите да се откажат от първоначалните си планове за откъсване на българските земи.“ Този факт и спомените от разказаното на много стари хора, както и на дедо Неделко Братухчев, Марчо Илиев и

Иван Марчев ни навежда на мисълта ,че чумата е един от бичовете, които в миналото са нанесли съкрушителен удар на нашето село. От голямо село то е останало само една махала от седем, осем къщи.

Лошите хигиенични условия, неразбирането на чумната епидемия, невежите медицински познания са карали хората да вярват, че това е божие наказание. Чумата те си представяли като някоя вещица, която влиза по къщите и покосява всички. Поголовното измиране накарало хората да бягат и напускат своите домове, бягали предимно в горите ,но и това не ги спасило от чумният бацил, който по пряк и косвен начин достигал до всички. Този спомен разказва дядо Неделчо Братухчев за ония времена, че в местността „Сушица“ на старото кладенче имало две чуми. Това кладенче е отнело живота на може би стотици хора. Всеки знае какво е неговото местоположение и, че то е винаги заблатено, открито и не чудно то да е било един от най върлите източници на чумната епидемия.

За многочислеността на селото преди чумният период напомня дошло до нас по

пътя на преданието името на селото-Ласкарица Градица. Научното наименование по това време би ни навело на следните мисли: най-напред това прекръстване, че се дължи на многочислеността на селото и второ, като се съобразим с периода за който говорим ще видим, че това е епоха в която турците са се стремели да заличат българската писменост, религията и населението като цяло. Прекръстваха села, градове и местности с турски имена, и може би в противовес нашите съселяни, ревностни пазители на своята националност, да са прибавили към основата на произношението на селото частиците „ица“ и „градица“.

Макар и не толкова първостепенен, но важен фактор за намаляване на селото, са имали кърджалийските набези по нашите земи. Така например дедо Неделко Братухчев и много стари хора пазят в спомените си казаното в миналото за кърджалийските нападения.

В кърджалийските размирни групи влизали както турци, черкези така и българи. В една такава група били и хора от нашето село, и от село Пърдилово (Николаево). Тази група

нападнала селото с цел обирджийство, а това изплашило селяните, които се пръснали по посока на селата Слатина и Бохот, но след два дни се завърнали. Този период действително е бил бурен и това се вижда в „История на България“ том 1 на страница 396, където се казва: „Феодалните размирици и кърджалийски опустошения до към 1815 година, а след това разгрома на българските градове поради участието си в руско турската война 1826-1829 година лишили много краища от производителното българско население и забавили стопанското развитие на страната.“

В стремежа си за запазване на националната независимост, българският народ е водил църковно-религиозна борба срещу поробителя за запазване на националният самобитен български елемент. Не малка роля е изиграла и църквата в нашето село. Няма данни за построяването на църквата и за годината на нейното разрушаване. Открити са много останки от помещения които говорят за нейното съществуване в местността „Брестовете“ в нивата на Гено Колев.

Веществено доказателство за това са основите, които са били изкопани и големите издялани камъни с надписи, които са били побити в тази местност до средата на 19 век. Интересен факт от спомените на хората е , че макар и да не е съществувала вече църквата, хората извършвали обреди пред двата побити камъка на празниците „Спасов ден“ и „Света Троица“. Твърдение на много хора е, че някога разположението на селото било в този район. В подкрепа на това се явява Иван Марчев, който разказва ,че под шосето в близост до това място е намерен дувар с долапче а в него угрибка, на която дръжката и завършвала с ножка, чието предназначение било двойно.

На всички е известно, че българския народ претърпява черно пет вековно робство, османците са убивали, безчинствали и са грабели нашата земя.

Спомен от ония времена пази дедо Неделчо и разказва:

Един ден трима турци дошли в селото, след като се нахранили в домовете тръгнали по

склоновете на местността „Лозенака“ и близо до село Николаево застигнали една каруца, в която бил Марчо Димов и неговият другар Йото. Турците направили опит да оберат двамата българи, които отивали на воденица. След кратка схватка и бой турците успели да отвлекат другаря на Марчо Димов, Йото. Със завързани ръце го повели към местността „Кириз“, но се мръкнало и спрели в близост до едно кладенче. Там на Йото му хрумнало да бяга, но ръцете му били вързани. Тогава поискал на един от турците да иде по нужда в близост и там успял да се отвърже, и избягал. Връщайки се в селото той разказал всичко. Скоро турците се върнали отново в Ласкар да търсят Йото, но без резултат.

Всичко това говори за безчинствата на турският поробител характерно за онова време и че те се чувствали законни господари на всичко, и всички.

Братухчо Марчев имал кошара в землището на селото и турците идвали, и често задигали овце. При едно идване на един нагъл турчин, Братухчо се изпълнил с гняв, хванал турчина вдигнал го и при удара в земята сложил край

на живота му. За да се предпази после от издирванията, които щели да направят турците, той извикал приятели, изсипали върху турчина цяла купчина с дърва и го изгорили така ,че да не остане никакво доказателство за извършената постъпка. А в сърцата на овчарите останало чувство на удовлетворение и мъст към безчинствата на турският поробител.

Дошла и заветната за българският народ 1877 година, избухнала освободителната руско-турска война, а това означавало и край на турското господство. Турците започнали да бягат, но при това напускане на нашите земи, озверени те грабели и отвличали населението. За да се спасят хората от Ласкар, започнали бягство към Дълбоки дол, а от там се насочили към селата Слатина, Бохот, Пелишат, където са били разположени руските войски. Жив участник в събитията от това време е бил Неделко Братухчев, който е бил 13 годишен. Научавайки за идването на русите и за бягството на селяните към село Слатина, те с баща си натоварили храна и дрехи на колата, и потеглили към Белият път.

А това е мястото където той срещнал братята освободители, които идвали да избавят нашият народ. Научавайки за това Илия Марчев, който бил в местността Сушица със стадо овце, решил да слезе в селото, но го заварил празно и пусто. Разбрал посоката на бегълците и той поел същият път. В Дълбоки дол срещнал руските войски и от там разбрал кои са селата пунктове, в които трябвало да се събере бягащото население. От благодарност им подарил една овца, след което поели по своите пътища- той към село Слатина, а те слезли в селото.

В Ласкар руснаците прекарвали две денонощия. Една група нощувала в сегашният двор на Марин Георгиев. Стълкновения и боеве с турците не е имало поради това, че те се оттеглили на време. След прогонване на турците всички се върнали в домовете си и заживели спокоен живот.

4. Ласкар след освободителната война 1877-1878

Участие във войните 1912-1918г

Мобилизацията била обявена и в село Ласкар. Мнозина е трябвало да се включат в редовете на Българската армия през 1912 година.

За фронта заминали: Ангел Начов, Тодор Андреев, Краю Марчев, Цветан Цветанов, Марчо Илиев, Стойко Илиев и др. Но тази война не била само разходка на нашите съселяни до Одрин и Чаталджа. На своят гръб те изнесли тежки боеве срещу турската армия, много почиват от раните които понесли: Петко Ганчев, Братухчо Марчев, Дачо Петров. А такива като Иван Пачев, Тодор Петков, Краю Въчев, Братухчо Въчев оставиха костите си на бойното поле пронизани от вражески куршуми.

Но на този фронт българският народ не е имал само един враг. За това Людмил Стоянов пише в романа си „Холера“. Българският войник се е борил с трима врагове. Отпред на фронта с турците, отзад с холерата, а в средата с гладът.

„Холера“ - тая болест е отнела живота на Тоно Марков, Кънчо Петров, Нако Колев, Цветан

Генов, Нако Георгиев и др. А след завръщането си от фронта, пак от нея умират в домовете си Петко Начев и Дичо Начев.

Въпреки трудностите на фронта войната е спечелена от Българската армия. Българската буржоазия и цар Фердинанд, считайки се за победители във войната, не са могли да се споразумеят при подялбата на завладените земи и избухва междусъюзническата война.

Нашите войници е трябвало да се борят на няколко фронта. Срещу Гърция, Сърбия и Румъния. Изморена българската войска не могла да се справи с неприятеля и България била изправена пред национална катастрофа. Още не заглъхнали пушечните гърмежи на тези две войни и през 1914г избухва първата световна война.

Не утихнал плача на майки и деца по изгубените мъже и бащи, майките не прежалили още своите изгубени, умрели от куршуми или холера синове, и на ново и отново село Ласкар е трябвало да изпрати с прискърбие, и недоволство своите синове на фронта.

Сега българската войска трябвало да се бие срещу гърци, французи и англичани на южният фронт, и срещу сърбите на запад.

На тези фронтове от село Ласкар водели сражение Ангел Ангелов, Петко Цолов, Петър Цачев, Никола Георгиев, Колю Гацов и др. В ожесточената битка на Глоготница е бил ранен Никола Георгиев, а такива като Петко Николов Цалов и Петър Начов паднали в плен. Първият умира там, а вторият се завръща в Ласкар.

Оставили на фронта на Дренова глава своите кости: Колю Гецов, Петко Иванов, Краю Въчев, Братухчо Въчев, Иван Марчев.

И да скърбят не едно семейство, и роднини по тях. Обречени били десетки сираци на глад и мизерия. Много жени и майки проливали сълзи по изгубените близки.

Войните предизвикали криза в селското стопанство. През 1916-17г. липсата на зърнени храни, варива и други продукти от първа необходимост, са били притеснение на голяма част от населението. Гладът и мизерията, лошо платеният труд заставил

мнозина като Дачо Петров да напуснат селото и да отидат в Америка където да работят и изкарват прехраната си.

Започва образователното дело.

4. Учебно и просветно дело в село Ласкар

След освобождението 1877-78 се дава възможност на нашият народ спокойно да уреди своят живот. Освен възможността да обработват своята земя и да развиват животновъдството, на жителите от село Ласкар им се отдала възможност да открият училище.

Народно начално училище "Отец Паисий" - с. Ласкар, Плевенско започва своята дейност от учебната 1878 - 1879 г.

За да изясним какво е било учебното дело в този период ще трябва да разгледаме неговото развитие от разкриването на училището. За тази цел ще цитирам извадка от „Летописната книга“:

„Начало на учебното дело в село Ласкар е поставил местният жител Гечо Гергов, който бил щастлив да отвори училище със съдействието на будните хора, които желаели народното просвещение.

За училищно помещение му служело собственото му кръчмарско дюкянче, където към 1958 е била къщата на Иван Върчев в което между заниманията на учениците извършвал и кръчмарлъка си. Годишната му заплата като учител била 1000 гроша. Училището посещавали 23 деца, той преподавал по А,Б,Ви пр. и учителствал с години.“

Горе в дясно- първото училище и кръчма. Долу е мястото сега.

Този след военен период е бил тъмна страница в учебното дело.

През 1914 е било ремонтирано старото училище и назначили Краю Марчев и Олга Йотова за учители.

Не е било леко на учителите и на учениците, тъй като в училището имало само седем чина, а останалите ученици трябвало да седят на изкривени дъсчени пейки. Прозорците били изпочупени и се налагало учениците да си носят дърва от вкъщи, за да се отопляват. Всичко това тормозело местният учител Краю Марчев и той поема трудния път за осъществяване благородната идея, за построяване на ново училище.

През учебната 1912-13 г. няма учител и постройката не е издигната все още.

1917 година поради липса на учител затварят училището.

През 1918 наново се открива като обучението се извършва в едно от отделенията в стаите на училището, а в другите две е била кръчмата на Въчо Краев, а работата по постройката на

новото училище е била напълно занемарена, цените на материалите поскъпнали неимоверно и мисълта за довършване изчезнала. Дори се чули предложения от част от жителите да се развалят стените на недовършената постройка и да се разпределят тухлите между населението.

Благодарение на упоритостта на местният учител Краю Марчев, на неговата принципност и непреклонност, идеята за довършването на новото училище възкръснала през 1919 година.

На 01.09.1920 година е било отворено новото училище, построено и пригодено за обучение на 3 отделения.

Училищната сграда, която съществува и сега, отваря врати на 1 септ. 1920 г. Училището е самостоятелно до м. ноем. 1959 г., след което става паралелка към Основното училище в с. Николаево, Плевенско и се отчита към него.

От 1 септ. 1961 г. училището е слято с това в с. Ралево, Плевенско

6. Стопански и културно просветен живот

Характерно за стопанският живот на село Ласкар е, че както до освобождението, така и през 1880-90 година основният поминък на населението е земеделие и скотовъдство.

Едно обикновено селско семейство притежавало около 50 до 60 овце, до 10 бивола или крави, 6 коня, 100-150 декара земя, от които много гори и ливади.

Семействата са били многолюдни и поради това притежавали отглеждали и обработвали много земя и добитък.

По това време селото наброявало 30 къщи, причините за малобройността са вече известни.

След чумния период животът продължил в седем до десет къщи, поради многодетството жителите започнали да се увеличават, а освен това се явили и преселници с които се сложило началото на големи родове като Димовския, който към средата на 20 век наброява около 20 къщи. Цанковския, Йотовския, Коцовския, дошли от село

Радювене. Първовския род идва от село Новосело, а Коцелейковски от село Угърчин.

Причини за преселение в ласкарската местност може да се търсят, в сравнително по-спокойният живот на селяните в този район, през турското робство.

Броят на къщите през освободителната война е към 30, а през 1865 са около 70 къщи с около 500 жители.

Спокойният живот както на жителите на цялата страна, така и на тези от село Ласкар бил нарушен през 1885 година. България била нападната от кралска Сърбия. Избухнала война, а причините за нея били следните:

След освобождението 1877-78 година е образувана целокупната Сан-стефанска България, но с Берлинският договор европейските държави Англия, Франция, Германия и Австро-унгария разкъсаха България на две. Княжество България, което включва северна България и Софийски окръг. И Източна Румелия или южна България. Това

било против волята на българският народ и на 06.09.1885 година извърши съединението на двете части. Против това се обявила Сърбия подтиквана от Австро-унгария страхувайки се от големината и силата на новообразуваната държава. За да защити правото дело трябваше да се вдигне целият български народ. От село Ласкар напуснали своите домове Иван Петров Андреев, Марчо Краев, Петко Христов, Илия Марчев, които са действали в редовия състав на Българската армия. А освен тях е имало участници в милицията като Георги Ангелов и Георги Марчев (Чалъка), които също взели участие във войната. Благодарение на високият дух на Българската армия войната завършила с победа за България.

По време на войната и след нея до 1887 година в училището не е имало учебни занятия.

През учебната 1887-88 година е бил учител в село Ласкар Иван Етрополеца от град Етрополе с годишна заплата от 400 лева плюс прехраната от селото.

Следващата 1888-89 и 90 година учител е бил Мишо Мотов от село Хубавене, Луковитско, а през учебната 1890-91 година е преподавал Руси Пенчев от село Крамолин, Ловешко и двамата с годишна заплата от 420 лв.

През учебната 1891-92 година учител е бил Пенчо Калчев от град Сопот, а до 1902 г. за 10 години в училището се сменят 7-8 учителя от които и Краю Марчев жител на село Ласкар. За отбелязване е това ,че през 1894-1895 са били назначени вече двама учителя, Никола Шотев и Ганчо Караганчев.

През учебната 1903-04 г. е назначен за учител Краю Марчев, жител на село Ласкар с годишна заплата от 900 лв.

През 1904-05 година е била отделена нива за училищното стопанство около 40 декара. Приходите от тази нива се събирали от секретар-бирника и е влизал в общият бюджет като приход.

През учебната 1906-07 година броят на учениците е нараснал на 97 има увеличение в отделението и персонала. През месец октомври обаче, се появява болестта

„Скарлатина“ между учениците и по домовете. Благодарение на лекарските мерки взети от Николаевския участъков фелдшер, разпространението на болестта е било прекратено и учебните занятия отново са възстановени.

Учебното дело е срещало и други спънки през 1908-09г. училището се запалило, занятията се прекратили, а след това бил ремонтиран покрива.

Месец по късно се появила болестта „Паротит“ и се наложило да се затвори отново училището. През месец март на същата година се появила болестта „Коклюш“ между всички ученици до толкова ,че само 9-10 (от малко над 90) ученика посещавали училище, вина за което имал николаевският фелшер който не взел на време мерки. Но въпреки това учебната година е приключила с изпит за четвърто отделение.

През тази година общинският съвет е бил взел решение за построяването на ново училище със собствени сили, но Окръжният управител не го утвърдил.

Поради негодността на старото училище хигиенната комисия го затваря. Намесил се инспектора и наредил на кмета да направи ремонт на училището, тъй като кмета ремонтирал само 4 счупени прозореца, училището не било отворено до следващата учебна година.

През учебната 1910-11 г. поради липса на годни за употреба стаи, били събрани само 3то и 4то отделение, но училището наново бива затворено. Принуден от това общинският съвет гласувал 7000 лв за построяване на ново училище. Постройката била обявена на търг (общинска поръчка) за 7961 лева. Работниците започнали строежа, но била обявена обща мобилизация и работата била прекратена.

Прекратени били не само учебните занятия, но бил прекъснат и стопанският живот. Мъжете е трябвало да напуснат своите домове, жени, деца, ниви и добитък и хванали оръжието.

Обявена била Балканската война.

7. СЪЗДАВАНЕ НА БКП СЕЛО ЛАСКАР

През 1920 година в село Ласкар за пръв път проникват социалистически идеи, носители на които се явяват завърналите се от Америка Данчо Петров, Иван Московски, Илия Въчев и др. Отишли далече от своята родина да търсят препитание в далечна Америка и трябвало да работят рамо до рамо и заедно с хиляди работници за безмилостните господари. Но работниците не траели дълго и организирали митинг на който предявили искане, участие в което взели и нашите съселяни. А Илия Въчев е взел участие в манифестация на 1 май, в град Кливланд, където хилядната работническа тълпа заляла площадите и полицията само с маркучи вода и танкове и бой е могла да ги пръсне. Убедени в злините, които носи капитализма на работничеството и прозрели пътя на спасение от него, идвайки си в село Ласкар,

решили и поставили основите на комунистическата партия, която да води борба и защита на интересите на бедните. Събирайки се в кръчмата на Въчо Краев-Дачо Петров, Иван Московски, Тодор Андреев, Вътю Иванов Колев, Илия Марков, Литко Велев, Кули Петров, Кънчо Янев, Илия Въчев, Стойко Марчев Владишки. При наличието на околийски организатор взели решение за организиране на БКП в село Ласкар. Първата открита проява на партията била на 1 май 1920 година. Редом с манифестациите от село Николаево до село Ралево и обратно, тръгнали и нашата група, знаменосец бил Кънчо Янов. Всеки член е плащал по 5 лева членски внос, който е отчитан към околийската организация. Партията е държала близка връзка с организаторите от град Плевен и преди всичко с Васил Табачкин. За пръв път в селото ни идва Асен Халачев през 1922 година където с партийната група и селяните направили открито събрание в двора на училището. Постепенно партийната група започва да печели привърженици ,но след 09 юни 1923 година. Идвайки на власт

Цанковият сговор въвежда кървав терор в страната. В селото ни полицаите също са държали в респект населението и за партийна дейност и борба не може да се говори. Единственият път бил нелегалната борба която свеждала до бойкот в историята и гласуване против сговора. Изборните борби за народни съветници на 14-12-1932 година, симпатизантите на БКП подкрепили и избрали като свой представител Коци Иванов Коцов. В тези избори активно участие вземали и БЗНС наред с БКП, тази организация от своето очредяване защитавала интересите на бедните и средни селяни, имала голям дял в борбата срещу буржоазията. През 1899 година у нас се разкрило до такава степен селското движение, че прогресивните и най-изтъкнати представители на село Ласкар почувствали нужда от селска организация. Две години по късно и в нашето село 1901 година се е сложило начало на тази организация. Нейни родоначалници са били Лити Начев, Стойко Нанов, Стойко Илиев, Петко Николов, Нако Колев, Нако Георгиев. След войните БЗНС печели все повече привържаници и на 17. 08.

1919 година парламентарните избори били спечелени от него. При вземане властта от земеделците в село Ласкар за тричленка в общината избрали Георги Георгиев народен председател, Петко Братухчев и Ангел Ангелов.

Но буржоазията у нас която не била икономически смазана е започнала да крои планове за сваляне на земеделското управление на 9 юни 1923 година беше извършен военен преврат на който народните маси дадоха отпор. Сплотени в единен фронт от местните организации селяните от Плевенска околия тръгнаха към града и го обсадили. Нашите съселяни членове на БЗНС взели бързо решение в този критичен момент оставили за комендант на селото Стойко Илиев, а командир на бойната група на село Ласкар бил назначен Георги Марчев. Групата в състав Георги Марчев, Ангел Ангелов, Петко Братухчев, Йордан Колев, Денко Пехливенски, Митю Герганов, Петко Йонов, Начо Йончев, Иван Въчев Марчев, Генчо Георгиев Марчев, Илия Георгиев, заминаха в подкрепа на фронта при село Брестовец.

Сражението траело два дни, въстаниците дали героичен отпор, но те не разполагали с достатъчно оръжие и бойни материяли. Срещу тях действали бойни военни части снабдени с картечници и артилерия. Въоразената борба около Плевен била прекратена по нареждане на секретаря на П.К. на БКП Тодор Луканов. Селяните били принудени да прекратят войната и да се пръснат по домовете си. Правителството принудило народната съпротива с най дива жестокост, избити били стотици земеделци и комунисти, ръководителите на борбата, други били хвърлени в затворите. Арестувани били Петко Братухчев, Георги Марчев и Ангел Ангелов откарани в село Николаево, а от там и в град Плевен. Постоянен спътник им е бил тормоза и боя. Дадени били под съд, и съдени в село Одърне, и за да се освободят и изкупят вината си е трябвало да платят по 20 000 лева. Борбата не била свършена обаче, тя тепърва започвала, и на 21 юни 1931 година били проведени законодателни избори в които заговорът паднал и властта била взета от народният блок, участие в което взел и БЗНС.

На 14.11. 1932 в изборите за селски и общински съветници, членовете на БЗНС избрали Георги Георгиев Марчев за кмет на село Ласкар и съветници, Петко Пенев, Митьо Герганов и Христо Йонов. На 19 май 1934 година е извършен преврат от военният съюз след който са забранени всякакви събрания, а на населението е отнето правото да избира общинските съветници и кметове. Начело на общините са били поставени кметове назначени от Министерството на вътрешните работи. На място на изборните училищни настоятелства са създадени общински комисии по образованието, които поради натовареност от общинските управления са полагали много слаби грижи за учебното дело.

През 1943 година партизанското движение било взело своят връх и имали нужда от ятаци които да ги снабдяват с храна продоволствия и да са връзката им с населението. Една такава трудна задача на „артелчик“ и връзка с нашите села Ралево, Ласкар и Николаево е бил бачо Киро (Киреца), който през месец април 1943 година

успял да се свърже с Христо Крачунов, който в случай на нужда го е снабдявал с мляко , сирене, боб, круши и др. Нощите за бай Христо започнали да текат бавно и неспокойно, не един път е тръпнал при преминаването на нощните стражи по улицата, но най критичен момент в живота му е била една ноемврийска нощ. При силен пороен дъжд на вратата му похлопват две непознати фигури, слисан при техният вид той познава единият, това бил Киреца. Бай Христо подслонява партизаните, нагостява ги дава им храна за другарите им, и ги изпраща да пренощуват в близката плевня. Рано сутринта партизаните Киреца и Крум Радев напускат очертанията на селото и занесли храната на своите другари.

След 9 септември 1944 година ситуацията в страната се успокоява , но войната на западния фронт продължава, и е трябвало наново селото ни да изпрати най годните си синове на фронта срещу хитлеровите войници в Югославия. Войската била млада, бързо сформирана и не добре обучена да се сражава

срещу технически добре въоръжената немска войска. Въпреки това врагът е сразен.

Войната свършва, завръщат се войници от нашето село, но синовете на Петър Монов, Велко Петров и Петър Марчев оставят костите си по бойните полета на западния фронт 1944 година ноември месец.

Загиналите са Петко Велков, Йонко Петров и Марчо Петров Марчев.

Властта вече била в ръцете на народа, селото избира за свой пръв председател на МНС Христо Крачунов Личев, който има важната задача да се заеме с отстраняване затрудненията в следвоенния период.

Постепенно живота през 1947-1948 година се нормализира. На семействата които имат под 30 декара земя се оземляват, но начина на обработка на земята е стар и примитивен за това било необходимо човешкият труд да бъде заменен с машинна обработка. От друга страна пък земята била разпокъсана на малки парцели и не пригодна за машинно

обработване, за това се появила нуждата от ТКЗС.

Тази организация се формира в село Ласкар на 01-09-1950 година. Пред нея стояли основните задачи за ежегодно повишаване на добивите от зеленчукопроизводството, полевъдството и животновъдството, както и заплащането на трудовият ден.

В периода след 09-09-1944 се изменя културният облик на село Ласкар. Захвърлени били газените и карабитни лампи, чашките с олио (масло), като на тяхно място дошло електричеството. Улиците светнали, домовете имали електрически крушки. Разрешен бил и въпроса с водоснабдяване на селото с построяването на чешмата на Чуката и довеждане на минералната вода в средата на селото. Десетки къщи се оживили от музиката на радио уредбата.

Всяка седмица подвижно кино прожектирало филми на различна тематика за жителите на село Ласкар.

В народното образование селото изживява коренен прелом. Жаждата за образование в

младото поколение никога не е имала такъв размер, какъвто през последните седем, осем години. 80-90% от тези които завършват прогимназиалното си образование, отиват да учат в гимназия, а от там в институти и университети. Не малко кадри дава нашето село на страната. Образованите хора вече не се броели на пръсти, както по рано. В село Ласкар вече имало много вишисти и полувишисти, учители лекари, инженери, геолози и др. Поради нарасналите културни нужди на населението назрял още един въпрос за разрешаване, а именно построяване на обширен и уютен салон.

8. Други материали и любопитни факти за село Ласкар.

МИНЕРАЛНИЯТ ИЗВОР В ЛАСКАР

От този химичен анализ разбираме ,че
Ласкарският извор е
**СЛАБОМИНЕРАЛИЗИРАН ЛЕКОВИТ
ИЗВОР.**

Всички стойности на водата са в приетите за
РБ по наредба 9 от 16 март 2001 г. за
качеството на водата, предназначена за
питейно битови цели.

Според резултатите на показателите разбираме ,че ЖЕЛЯЗОТО, МАНГАНА и КАЛЦИЙ са с много високи стойности и в същото време в допустимите норми.

Защо казваме ,че изворът е минерален и лековит?

Минерализираните извори се разделят на три групи:

Много слабоминерализирани

С минерализация до 50 mg/l

Слабоминерализирани

С минерализация до 500 mg/l

Високоминерализирани

С минерализация надхвърля 1500 mg/l

Според резултатите, ние имаме

Желязо 0,20 мг/л

Манган около 0,45 мг/л

Калций около 160 мг/л

Общо 170 до 300 мг/л,(с останалите минерали от списъка) което го прави СЛАБО МИНЕРАЛИЗИРАН ИЗВОР.

Какво лекува:

КАЛЦИЙ

Калцият регулира скоростта на сърдечния ритъм. В допълнение, той е необходим минерал за изграждането и поддържането на здрави кости, а приемът на минерална вода може да снабди организма с добро количество калций. Проучване показва, че възрастните жени, които приемали минерална вода, съдържаща магнезий и калций, имат по-голяма плътност на костите, в сравнение с останалите. Минералите са необходими и за правилното функциониране на мускулите. В резултат минералната вода увеличава физическата активност и подобрява цялостното благосъстояние на тялото. Тя е добра напитка и за възпрепятстване възпаленията и болките, причинени от артрит. Противовъзпалителните свойства на минералната вода намаляват също подуването на ставите.

ЖЕЛЯЗО

Желязото се отнася към числото на екзистенциалните (жизнено важните) за човека микроелементи, като участва в процеса на «производство» на кръвта, вътрешноклетъчния обмен и регулирането на окислително-възстановителните процеси.

Организмът на възрастен човек съдържа 4-5 г. желязо, което влиза в състава на най-важния дихателен пигмент хемоглобина (55-70 % от общото съдържание), произвеждан от костния мозък и отговарящ за преноса на кислорода от белите дробове към тъканите, в състава на белтъка миоглобин (10-25 %), необходим за натрупването на кислород в мускулните тъкани, а също в състава на различни дихателни ферменти (около 1 % от общото съдържание), например в цитохромите, катализиращи процеса на дишане в клетките и тъканите. Освен това 20-25 % от желязото се съхранява в организма като резерв, съсредоточен в черния дроб и далака във вид на феритин - желязно-белтъчен комплекс, служещ като «гориво» за получаване на всички изброени многообразни съединения

на желязото. В плазмата на кръвта се съдържа не повече от 0,1 % от общото съдържание на желязо.

МАНГАН

Манганът е от съществено значение за здравето на костите, подпомагайки тяхното развитие. В комбинация с хранителни вещества, като калций, цинк и мед, елементът допринася за поддържането на костната минерална плътност, което е особено важно за старите хора. Оказва въздействие върху развитието на скелета, участвайки в процеса на остеогенезата. Манганът е неразделна част от ензимите, участващи в образуването на съединителната тъкан.

Изследвания показват, че приемът на манган с калций, цинк и мед може да помогне за намаляване на загубата и счупването на кости при по-възрастни жени.

Манганът е силно концентриран в панкреаса. Участва в производството на инсулин, който помага за премахването на захарта от кръвта. Така допринася за правилната секреция на

хормона и помага за стабилизирането на
кръвната захар.

Ако някой иска или може да допълни нещо
нека го направи, аз нямам претенции за
лаборант-химик.

Благодаря на Вальо (Цара) за съдействието,
без него нямаше да имаме този документ.

Лековитата чешма не работеща от 90те.

Лековитият извор до каптажа

22	Цинк	$< 0,02 \text{ mg/l}$	$4,0 \text{ mg/l}$
23	Калий	$146,45 \pm 14,6 \text{ mg/l}$	150 mg/l
24	Калай	$0,05$	-
25	Вор	$6,76$	-

№	Показател	Резултат	Директ Наредба № 9 от 16 март 2001 г. за качество на водата, предназначена за потребление (питейна вода, в зон. в ДВ, от 6 от 16.03.2001г.)
1	Активна киселинност -pH	$6,45 \pm 0,05$	$6,5-9,5$
2	Алуминий	$< 20,0 \text{ } \mu\text{g/l}$	$200 \text{ } \mu\text{g/l}$
3	Амониев йон	$0,20 \pm 0,02$	$0,50 \text{ mg/l}$
4	Електропроводимост	$848,0 \pm 84,8$	$2000 \text{ } \mu\text{S/cm}$ (при 20°C)
5	Желязо	$< 20 \text{ } \mu\text{g/l}$	$200 \text{ } \mu\text{g/l}$
6	Кадмий	$< 2 \text{ } \mu\text{g/l}$	$5,0 \text{ } \mu\text{g/l}$
7	Манган	$41,97 \pm 4,20 \text{ } \mu\text{g/l}$	$50 \text{ } \mu\text{g/l}$
8	Мед	$< 0,02 \text{ mg/l}$	$2,0 \text{ mg/l}$
9	Никел	$< 0,100 \text{ } \mu\text{g/l}$	$20 \text{ } \mu\text{g/l}$
10	Нитрати	$< 2,2 \text{ mg/l}$	50 mg/l
11	Нитрити	$< 0,07 \text{ mg/l}$	$0,50 \text{ mg/l}$
14	Обща твърдост	$2,22 \pm 0,22$	$12 \text{ mg (Sum) } \text{qv/l}$
15	Олово, $\mu\text{g/l}$	$< 0,10 \text{ } \mu\text{g/l}$	$10 \text{ } \mu\text{g/l}$
16	Остатъчен свободен хлор	$< 0,1$	$0,3-0,4 \text{ mg/l}$ при хлориране
18	Сульфати	$70,0 \pm 7,0 \text{ mg/l}$	250 mg/l
19	Фосфор	$< 0,02 \text{ mg/l}$	$0,5 \text{ mg/l}$ (Фосфати)
20	Хлориди, mg/l	$6,9 \pm 0,7$	250 mg/l
21	Хром	$< 10 \text{ } \mu\text{g/l}$	$50 \text{ } \mu\text{g/l}$

9. КРАСИВОТО СЕЛО (материал на Веска Влахова)

Село Ласкар е малко, но красиво село с будни и трудови хора. Намира се в северен централен район на България и е част от община Плевен. Селището е разположено в полупланински район. Местностите „Чуката“, „Янов връх“, „Лозенака“, „Калето“ придават особено красив вид на околността. Тази природна даденост се допълва от живописната долина на река Чернелка. Всичко това както в миналото така и сега е привличало и привлича хората да живеят тук.

Историческите сведения за неговото съществуване е още от преди новата ера. Името на селото се свързва с Епирският владетел Ласкарис, който през 12 век се бори за утвърждаване на Балканският полуостров срещу Византия. Една от древните легенди разказва, че древното селище – крепост се намирало на височината „Калето“ и се казвало Ласкарица-градица. След чумната епидемия няколко оцелели рода (13) се преселили в ниското под хълмовете „Чуката“, от двата бряга на река Чернелка, където по

късно се разраства и днешното село с красивото име Ласкар.

От текста на песента „Прочула се Ласкарица градица с 300 моми с дълги коси и 300 ергени с копрали“ може да се съди, че основният поминък на хората са били скотовъдството и земеделието. Ако се пресметне, че момите и ергените са 600 на брой във възрастта на жените, то може да се предполага че селището е наброявало 20-30 хиляди души.

До наши дни са запазени родовете Владишки, Петрови, Татари, Бибери, Бошнеци, Чукаровци, Крачунови, Ангелови, Московски. Странна е фамилията Московски, и личните имена Буци, Деци, Братухчо, които се срещат сред българите в Чувашката република.

През 1956 година населението на Ласкар е било 750 жители. Икономическите кризи през годините не отминават и селото. Населението стремглаво намалява, като по настоящем хората са в големите градове или в чужбина. Каквито и да са били превратностите на съдбата, жителите на селото са били винаги

на „гребена на вълната“ ,находчиви, оперативни, изобретателни. От него са произлезли много учители, лекари, агрономи, икономисти, писатели, учени.

Документите ни дават сведения за най-старите къщи, построени през : 1899, 1904, 1912, 1920, 1921 година. В селото има застроени 182 дворни места.

Жителите на селото са православни християни.

Първият кмет на селото се казва Цачо Стойков, който се заселил от с. Ломец, Ловешко. Оженил се в Ласкар и му се раждат 12 деца, от които 8 живи. След него селото е ръководено от Спас Минков Иванов, Марчо Стойков Марчев, Иван Петков Бочев, Иван Цолов, Николай Вълев (управлявал 17 години), Йордан Калчев, Крайчо Краев, Стефан Вълков, Венета Жекова, Митко Тотев, Николай Иванов, още веднъж Митко Тотев, Валя Русанова.

Училището в село Ласкар е построено 1912-1913 година. Първият кмет Цачо Стойков става и първи негов учител. Той обучава

Краю Краев, който го наследява в учителската професия. Други учители са Попова от съседното село Николаево, Кринчева, Колю Лаков и Димитър Попов. След пенсионирането на последния като учител постъпва Русана Денкова. В началото в училището има много деца, но постепенно броят и намалява, поради това че родителите отиват да работят в града. Учениците от селото се обучавали в училището до осми клас, след което повечето продължавали в гимназията в с. Беглеж.

През 1962 година училището затваря окончателно, а учениците заедно с учителите Колю Лаков и Русана Денкова отиват в училището в село Николаево.

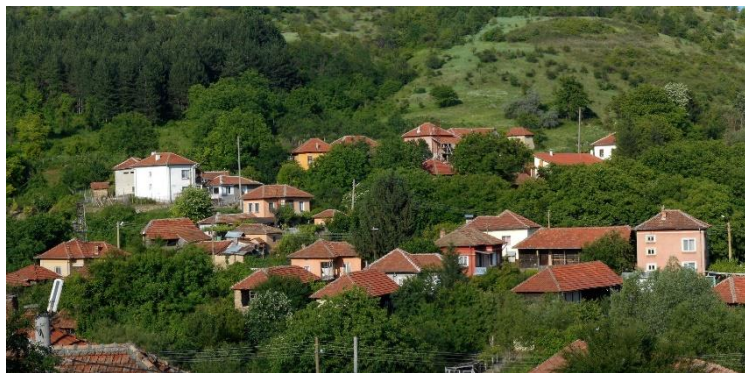
През 1950 година се образува ТКЗС, първите негови председатели са Петър Дичев, Христо Офицерски и Христо Георгиев (Томасяна).

През 1957 година е построено читалището със средства на всяко домакинство. За времето на съществуването му са основани самодейни колективи, театрален, хоров и танцов състав. В основата на тази културна дейност са били

учителите. Една от най добрите в региона
духова музика е създадена 1965 година. Тя
свири и весели хората на празници, в събота и
неделя, при определени поводи или при
честването на български празници и обичаи.

Материалната база на читалище „Наука 2000“
дава тласък и импулс за разнообразна
културна дейност през годините. В
ръководството на читалището са били: Дачо
Иванов, Вена Тончева, Снежина Бочева,
Бойко Донеv, Венко Марчев, Венета
Кирилова.

Празникът на селото се отбелязва на 24 май.
Това е традиция от далечното минало. Други
празници които се честват и отбелязват от
кметството са Бабин ден, Трифон зарезан, 8-
ми март, Успение Богородично (15 август)-
курбан за здраве на селото и неговите жители
и гости, коледно и новогодишно тържество.

Панорамен изглед на красивото село Ласкар

10.НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ НАУКА **(материал на Венета Кирилова)**

Читалищната сграда

Народно читалище наука село Ласкар е основано 27.08.1932 година. Председател на читалището е бил Краю Марчев – учител в местното училище, написал първата летописна книга, която за жалост не е запазена. Първите театрални постановки са били в училището, където е имало изградена

сцена. В двора на училището върху изграден екран са били и първите кино прожекции, после са били в училището ,а след това в сградата на читалището. Тази сграда е построена през 1957 година със средства от ТКЗС и трудът на жителите на село Ласкар.

Надежда Нинова Марчева е била председател на женското дружество към читалището. Организирано са се чествали празници и обичаи, правени са седенки.

След построяването на сградата на читалището е обособена библиотека, която преди това е била в училището. За кратък период от време е била в къщата на Детелина Димитрова Георгиева. Книгите са закупени със средства от ТКЗС-то.

През 1984 година тържествено е отбелязана 50 годишнината от създаване на читалището. По този повод са закупени столове за салона на читалището, стелажи за книгите, нови пердета. Читалищната дейност се е изразявала в организирането на съвместно празнуване на Гергьовден, Зарезан, Спасов ден с курбан, вечеринки с театрални

представления, с гимнастически упражнения от Бистра Петкова Великова, фокуси от Венко Марчев и Веселин Литков, певческа група. Канени са самодейни колективи от Плевен и съседните села.

Наши самодейци са ходели със свои програми в село Беглеж, село Ралево и село Николаево. През лятото тези мероприятия са се провеждали на открито и по точно на поляната намираща се в центъра на селото до лековитата чешма (сега детска площадка). Там е имало изградена сцена от дъски на която са се извявали самодейците. Там в събота и неделя е свирела духова музика, която е създадена през 1965 - 1966 година. Музикалните инструменти са закупени от читалището. В състава на духовата музика са били: Вальо Литков, синът му Литко Велев, Георги Литков и синът му Веселин Георгиев, Димитър Тодоров, Иван Киров, Борис Петков, Никола Цанков, Георги Христов, Димитър Петков. На всеки празник и всяка събота и неделя музикантите са веселили хората със своите изпълнения.

През годините ръководители на читалището са били все хора от селото, които за зачитали и запазили българските традиции и обичаи.

Те са: Дачо Иванов Дачев, Вера Дачева, Веселин Литков, Вена Тончева Ганчева, Русана Христова Денкова, Христо Георгиев Янчев, Марчо Георгиев Марчев, Петя Неделкова, Снежинка Бочева, Пешо Янков, Бойко Донеv, Венко Марчев, Таня Павлова, Николай Иванов, Венета Кирилова.

В театралния състав през годините са били: Латина Велева, Венко Марчев, Дафина Калчева, Русана Денкова, Цонка Янчева, Николина Ангелова, Милка Янчева.

Певчески състав: Гана Златина, Стоянка Спасова, Марийка Цанкова, Дафина Митева, Милка Борисова, Марийка Литкова, Надка и Тончо Тончеви, Вена Тончева, Лиляна Докова. Гласовете на Марийка Литкова и Лиляна Докова звучат в българското радио. Техните изпълнения радват любителите на народната музика.

За своята дейност читалищните ръководства са получавали различни награди.

1. Грамота за успешно представяне на вторият годишен преглед на любителското творчество в община Плевен 2004 г.
2. Диплом за участие в четвърти преглед на любителското творчество на читалищата от община Плевен „Жива вода“ 2006 г.
3. Грамота за активна читалищна дейност в конкурса в конкурс „Читалище на годината“ 2010г.
4. Грамота по повод 32 юбилеен конгрес 23-24 май 2011г.
5. Удостоверение номер 63 в уверение на това, че читалището е редовен член на СНЧ.
6. Вестник „Калето“ издаден 2003 година по случай откриване Мемориала на загиналите във войните жители на село Ласкар.
7. Грамоти от 2006г. до 2018г. във връзка с участието на читалището в „Чернялски събор“
Този събор се организира за пържи път през юли 2006г. по инициатива на читалището „Напредък 1920“ с.

Баховица. Първият събор се провежда на извора на река Чернялка. Идеята за трайно приятелство и съвместни мероприятия обединява жителите на седем села по поречието на река Чернялка- с. Баховица, с. Николаево, с. Ласкар, с. Ралево, с. Горталово, с. Къртожабене и с. Търнене. Съборът се провежда в местности близо до реката. Освен веселието и отрупаните маси, включва изяви на художествена самодейност при читалищата. Домакините приготвят боб чорба. Съборът се провежда под надслов „Приатели, песни, веселие“.

В село Ласкар съвместно с кметство и читалище се организира на 15 август курбан за здраве на жителите и гостите на селото. За първи път се е празнувал през 2010 година при кметски наместник Венета Жекова. След няколко години прекъсване през 2015 година е организиран този празник от кметски наместник Валя Донева. Поканени са гости от град Плевен,

отслужен е молебен за здраве от поп Петко, самодейци от читалището поздравяват гостите на празника със стихове за Родината, музикалните изпълнения на Валентина и Михаил Иванови зарадваха всички. Веселието продължава с много музика, песни и танци. От 2016 година кметски наместник е Крайчо Марчев Марчев, който продължава традицията на 15.08 да празнуваме празника на селото. Канят се всички, които са родени и които живеят в селото. Прави се молебен за здраве от поп Петко, децата поздравяват гостите със свои изпълнения, има много радост, веселие и танци. Тази година секретаря на читалището Венета Кирилова представи националният костюм на Драгана Петкова Краева, която е спечелила медал на събор в гр. Копривщица за автентично българско облекло. Нейното желание бе да запазим, съхраним и предаваме на поколенията красотата на българските шевици, уменията на българката

цветово да предава цветовете на полето,
на нежният изгрев, огненият залез,
любовта към живота.

У С Т А В Ъ

на

читалище " Н А У К А "

с. Ласкаръ Плевенско околия.

Уставъ

на читалището *Наука* . . .
(поставя се името на читалището) въ (гр- или село) *Лоспоре*

I. Целъ.

Чл. 1. Целта на читалището . . . *Наука* . . .
е: да буди у гражданитѣ на (гр- село) *Лоспоре*
. интересъ къмъ четене и да способ-
ствува за тѣхното научно, нравствено и естетично развитие.
То е срѣдище на духовенъ животъ, което цели: да разшири
и закрепи придобитата въ училището грамотность, да при-
общи читалищнитѣ членове и гражданитѣ изобщо съ при-
добивкитѣ на духовната и материална култура и да подпо-
могне стопанскитѣ и културни сдружения въ (гр- село)
Лоспоре

II. Срѣдства.

Чл. 2. За постигане на целта, читалището урежда и под-
държа общодостѣпна безплатна читалня и библиотека.

Освенъ това за постигане на целта читалището си
служи съ:

- а) публични сказки, уреждани въ празнични или не-
дѣлни дни или вечерно време, както и общодостѣпни на-
родни четения;
- б) литературно-музикални вечеринки и утра съ подхо-
дящи за целта на читалището програми;
- в) обществени забави по-голѣми народни празници;
- г) театрални представления;
- д) кино-театри и др.

III. Съставъ.

Чл. 3. Читалището има почетни, благотелни, действителни и спомагателни членове.

Чл. 4. Почетен членъ на читалището е този, който има голѣми заслуги къмъ читалището или къмъ читалищното дѣло изобщо.

Забележка. Основателитѣ на читалището сж по-право почетни членове.

Чл. 5. Благотелен членъ е този, който подари на читалището най-малко 500 л. наведнажъ, или вещи въздизащи на сжщата стойностъ.

Чл. 6. Почетнитѣ и благотелнитѣ членове се провъзгласяватъ за такива въ общо събрание, по предложение на настоятелството или по предложение на половината отъ всички присъстващи действителни членове.

Забележка. Почетнитѣ и благотелнитѣ членове могатъ да бъдатъ и действителни, ако отговарятъ на условията, предвидени въ чл. 7 на този уставъ.

Чл. 7. Действителен членъ може да бъде всѣко пълновъзрастно лице, безъ разлика на полъ, религия, народност и убеждения, стига да е български поданикъ, съ граждански и политически права, и да плаща месечно членски вносъ най-малко 5 л.

Забележка. Лица съ срдно образование, макаръ и непълновъзрастни, могатъ да бъдатъ действителни членове.

Чл. 8. Спомагателен членъ може да бъде всѣко лице, безъ разлика на полъ, религия, народност и убеждения, стига да плаща месечен членски вносъ най-малко 10 л.

Забележка. Непълновъзрастнитѣ спомагателни членове плащатъ месечен вносъ най-малко 2 л.

IV. Права и длъжности на членоветѣ.

Чл. 9. Само действителнитѣ членове сж избиратели и избираеми.

Забележка. Избиратели сж тѣзи, които сж били най-малко единъ месецъ действителни членове, а избираеми — които сж били такива най-малко три месеци.

Чл. 10. Всѣки действителен и спомагателен членъ, при записването си внася членския си вносъ най-малко за три месеци.

Чл. 11. Всички членове сж длъжни да плащатъ редовно членския си вносъ. Ако нѣкой членъ не внесе членския си

вносът въ продължение на два месеци, следъ писмено напомнюване, ако не се издължи въ продължение на единъ месецъ, изключва се отъ членство.

Чл. 12. Членъ, изключенъ по нередовностъ въ изплащанията, може да бжде наново приетъ следъ като внесе 20 л. глоба.

Чл. 13. Всички действителни членове сж длъжни да посещаватъ редовно събранията. Членъ, отсъствувалъ безъ уважителни причини три пѣти подъ редъ отъ събрания, се изключва отъ членство.

Чл. 14. Всички членове иматъ право да взематъ книги отъ читалищната библиотека за домашно четене.

Чл. 15. Всѣки членъ е длъженъ да изпълнява длъжноститѣ, съ които го натовари общото събрание или настоятелството.

Чл. 16. Всѣки членъ е длъженъ да изпълнява предписанията на устава, решенията на общитѣ събрания и на настоятелството и да се грижи за преуспѣването на читалището. Провиненитѣ се изключватъ отъ общото събрание отъ членство, по мотивирано предложение на настоятелството.

Чл. 17. Запрещава се на членоветѣ да се критикуватъ за читалищни дѣла предъ обществото. Това могатъ да правятъ въ общитѣ събрания.

Чл. 18. Членове, постъпили да отбиватъ трудовата си тежба, не плащатъ членски вносъ и се ползватъ отъ членскитѣ си права.

В. Управление.

Чл. 19. Читалището се управлява отъ общи събрания, настоятелство и провѣрителна комисия.

А. Общи събрания.

Чл. 20. Общитѣ събрания на членоветѣ бжватъ редовни и извънредни. Въ тѣхъ сж право на гласъ участвуватъ само действителнитѣ членове.

Чл. 21. Членоветѣ на настоятелството и на провѣрителната комисия сж безъ право на гласъ при вземане решения по тѣхната дейностъ.

Чл. 22. Общитѣ събрания сж законни, ако присѣствуватъ повече отъ половината действителни членове. Единъ часъ следъ свикването имъ, тѣ сж законни, колкото и членове да присѣствуватъ.

Чл. 23. Редовни общи събрания има два пъти в годината: в началото на месеците януарий и юлий.

Чл. 24. Дневният ред на общите събрания се определя от настоятелството и се съобщава най-малко 15 дни преди заседанието с специална покана. След изчерпване на дневния ред, всеки член има право да предложи въпроси, по които събранието да разисква.

Чл. 25. Общото събрание се занимава задължително с следните работи:

а) изслушва отчетите на настоятелството и на провърителната комисия по тяхната дейност и ги освобождава или не от отговорност;

б) према бюджета за идната година;

в) разпределя остатъците на читалищните приходи, ако има такива, за разни фондове и нужди;

г) разглежда простъпки на членове и се произнася за наказанието им;

д) избира за читалищните сбирки и конгреси делегати, на които дава директиви по сложените на дневен ред въпроси;

е) прогласява почетни и благодетелни членове;

ж) възлага на членовете изпълнението на разни служби, и

з) избира ново настоятелство и провърителна комисия.

Чл. 26. Мандатът на настоятелството и на провърителната комисия трае две години.

Б. Настоятелство.

Чл. 27. Настоятелството се състои от 7 до 12 души, които избират помежду си: председател, подпредседател, секретар, касиер и съветници.

Настоятелството може за удобство да слъе някои от тях длъжности.

Забележка. Новото настоятелство приема дѣлата, касата и библиотеката от старото в 15-дневен срок с надлежни актове въ приежствието на старата и новонабраната провѣрителна комисия.

Чл. 28. Настоятелството отговаря солидарно за добрия вървеж на читалищните работи и за читалищните имоти. То, ако намира за нужно, изисква гаранция от касиера и от библиотекаря.

Чл. 29. За заседанията на настоятелството се държат въ особена книга протоколи, дето се вписват на кратко

мотивирани решенията, безъ да се упоменаватъ мненията на отдѣлнитъ членове отъ настоятелството. Решенията на настоятелството сѣ законни, ако за тѣхъ сѣ гласували повече отъ половината присѣдствуващи членове. Въ случай на равногласие решава гласътъ на председателя.

Чл. 30 Настоятелството назначава и уволнява библиотекаря и другитъ плащани длъжностни лица, по предвидената въ бюджета заплата.

Чл. 31. Настоятелството, заедно съ провѣрителната комисиия, унищожаватъ излѣзлитъ изъ употреба книги, вещи и др. съ актове.

Чл. 32. Настоятелството е длъжно да вземе решение по всѣко предложение, направено най-малко отъ 15 души действителни членове.

Чл. 33. Настоятелството е длъжно да има най-малко едно заседание въ месеца.

Чл. 34. Всѣки членъ на настоятелството е длъженъ да присѣдствува редовно на заседанията. Членъ, който три пѣти подъ редъ безъ уважителни причини отсъствува отъ заседанията на настоятелството, се представя отъ последното на общото събрание за освобождаване отъ длъжностъ.

Чл. 35. Настоятелството може да отстрани отъ длъжностъ всѣки свой членъ, като своевременно докладва на общото събрание за причинитъ, които сѣ предизвикали отстранението. Председателътъ и касиерътъ не могатъ да бѣдатъ отстранени по решение на настоятелството.

В. Права и длъжности на членоветъ на настоятелството.

Чл. 36. Правата и длъжноститъ на председателя сѣ следнитъ:

1. Представлява читалището предъ властитъ и предъ обществото;
2. Рѣководи заседанията на настоятелството, които свиква съ обявенъ дневенъ редъ;
3. Рѣководи заседанията на общитъ събрания;
4. Грижи се да се изпълняватъ точно Закона за народнитъ читалища, Правилника за прилагане на сѣщия законъ, читалищния уставъ, читалищнитъ правилници и решенията на общитъ събрания и на настоятелството;
5. Води преписката съ официалнитъ учреждения и частни лица;

6. Има непосредствен надзоръ върху финансовитъ работи на читалището;

7. Може да разрешава въ случай, че не може да сезира настоятелството, за спешни нужди, разходи до 500 л.;

8. Следи бележкитъ въ оплаквателната книга и ги прочува; нѣкои отъ тѣхъ, ако намира за нужно, изпълнява, а въ важни случаи сезира съ тѣхъ настоятелството.

9. При важни случаи, които не сж урегулирани въ Закона за народнитъ читалища и въ Правилника за прилагане на сѣкия законъ, въ този уставъ и въ читалищнитъ правилници, председателятъ, когато нѣма възможность да свика настоятелството, или случая не допуска това, има право да взема мѣрки, каквито намѣри за добре, стига тѣ да сж въ духа на Закона за народнитъ читалища, Правилника за прилагането му, устава и правилницитъ на читалището. За всѣка извънредна мѣрка председателятъ е длъженъ да съобщи въ най-близкото заседание на настоятелството.

10. Когато ще отсъствува, уведомява за това настоятелството.

Чл. 37. Подпредседателятъ съ всички права и задължения замѣства председателя, когато последниятъ отсъствува. Той води лѣтописната книга.

Забележка. Когато и подпредседателятъ отсъствува, остава за председателятъ настоятелството най-стариятъ членъ отъ настоятелството.

Чл. 38. Секретарьтъ води протоколитъ и кореспонденцията, които приподписва; у него се съхранява читалищниятъ печатъ и архивата за изтеклитъ години; той води партидитъ членски книги, входящи и изходящи дневници.

Чл. 39. Правата и длъжноститъ на касиера сж следнитъ:

1. Приема всички приходи на читалището, включително и тѣзи, придобити по Закона за народнитъ читалища;
2. Събира членскитъ вносове;
3. Приема, съ съгласие на настоятелството, подарѣцитъ;
4. Съставя годишния прихода-разходенъ бюджетъ;
5. Прибира и изплаща суми за смѣтка на читалището;
6. Води касовитъ книги и книгитъ за паричнитъ волни пожертвувания;
7. Съхранява наличнитъ суми, банковитъ книжки и всички ценни книжа;

8. Не може да задържа у себе повече отъ 500 л.;
9. Завежда имуществения инвентаръ и се грижи за добрия редъ и състояние на читалищнитѣ имоти и покъщнина; комуто и да било читалищни вещи; представя ведомостъ за издѣлнитѣ изъ употреба читалищни вещи; отговаря материално за неправилно изразходвани суми.

Чл. 40. Съветницитѣ биватъ натоварвани отъ председателя или отъ цѣлото настоятелство съ служби, които сж отъ естество да подпомогнатъ работата на отдѣлнитѣ членове на настоятелството.

Г. Провѣрителна комисия.

Чл. 41. Годишното общо събрание избира ведно съ настоятелството и тричленна провѣрителна комисия.

Забележка. Каснерътъ, комуто е изтекълъ мандатътъ или си е подалъ оставката, не може веднага да бѣде избранъ за членъ на провѣрителната комисия.

Чл. 42. Ако цѣлото настоятелство или повече отъ половината му членове си подадатъ оставката, управлението се поема отъ провѣрителната комисия, до избиране на ново настоятелство. Въ такъвъ случай провѣрителната комисия е длъжна да свика общо събрание въ срокъ най-много отъ единъ месецъ за избиране на настоятелство.

Чл. 43. Напусналитѣ членове на настоятелството по чл. 42 на този уставъ сж длъжни да изпълняватъ работата си до формалното имъ замѣстване чрезъ писменъ актъ, освенъ ако има непреодолими прѣчки за подписване на акта.

Чл. 44. Провѣрителната комисия най-малко еднажъ въ 3 месеци и всѣкога, когато пожелае, преглежда състоянието на читалищната каса, читалищния фондъ, имоти, библиотека, покъщнина и архива и съставя надлеженъ протоколъ и балансъ, които представя на настоятелството и на общото събрание.

Чл. 45. При възникнали въ читалището недоразумения, които не може да се уредятъ между настоятелството и провѣрителната комисия или между тѣхъ и читалищни членове, се иска намесата на окръжния училищенъ инспекторъ, който, ако не може да уреди самъ въпроса, отнася го за разрешение въ Министерството на народното просвѣщение.

Чл. 46. Провѣрителната комисия може да свика и извънредно общо събрание, ако намѣри за необходимо. Въ такъвъ случай писмено поканва настоятелството да направи

това и, ако последното откаже, свиква го по своя инициатива.

Чл. 47. Провърнителната комисия е подчинена само на общото събрание.

Чл. 48. Длъжноститѣ на членоветѣ отъ настоятелството и провѣрителната комисия сѣ почетни. Общото събрание може да опредѣли възнаграждение за нѣкои отъ тѣхъ.

VI. Библиотека и читалня.

Чл. 49. За обзавеждането и правилното използуване на читалищната библиотека и читалня, настоятелството назначава библиотекаръ, правата и длъжноститѣ на който сѣ следнитѣ:

1. Грижи се за уредбата и обзавеждането на библиотеката и читалнята;
2. Грижи се за целесобразното и планомѣрно ползуване на членоветѣ отъ библиотечния имотъ;
3. Завежда библиотечния инвентаръ, основния, азбучния, систематичния, предметния, провѣрочния (топографски) и други каталози;
4. Води разпискитѣ за взетитѣ за домашно четене книги;
5. Води книгата, въ която се вписватъ въ кратце съдържанието на държанитѣ беседи, сказки, реферати и пр.;
6. За всѣко тримесечие и въ края на годината представя на настоятелството обстоенъ докладъ за вървежа и състоянието на библиотеката и читалнята, както и докладъ за необходимитѣ за набавяне въ библиотеката книги, списания вестници и др.;
7. Отговаря материално за изгубенитѣ книги, въ случай че не може да посочи виновнитѣ лица.

VII. Канцелария.

Чл. 50. Канцеларията на читалището се управлява отъ секретаря и касиера, които се намиратъ подъ непосредствения надзоръ на председателя.

Чл. 51. Книжата отъ библиотеченъ характеръ се приподписватъ и отъ библиотекаря, а тия отъ финансовъ характеръ — и отъ касиера.

Чл. 52. Книжата на читалището сѣ следнитѣ:

1. Регистри за входящи и изходящи писма;
2. Оригинили на всички писма отъ официални учреждения и частни лица;

3. Преписки (чернови) отъ всички изходящи писма;
4. Протоколни книги за решенията на общитѣ събрания и на настоятелството;
5. Книга, въ която се резюмиратъ държанитѣ беседи, сказки, реферати и др.;
6. Списъци (инвентари) на библиотеката;
7. Основенъ, азбученъ, систематиченъ, предметенъ, провѣроченъ (топографски) и други каталози (на фиши);
8. Списъци (инвентари) на читалищната покъщнина и архива;
9. Книга за общитѣ приходи и разходи на читалището (касова книга);
10. Разносна книга;
11. Лѣтописна книга, въ която се записватъ достапаменни събития за читалището;
12. Книга за съобщенията и разпоредбитѣ на председателя до настоятелството и до назначенитѣ отъ него и отъ общитѣ събрания комисии;
13. Оплаквателна книга;
14. Книга за паричнитѣ волни пожертвувания;
15. Книга за предметнитѣ волни пожертвувания;
16. Партидни членски книги по отдѣлно за действителнитѣ, спомагателнитѣ, благотелнитѣ и почетнитѣ членове;
17. Книга за ревизионнитѣ бележки (протоколи) на провѣрителната комисия;
18. Инвентарна книга за читалищнитѣ имоти, придобити по точки а, б на чл 9 отъ Закона за народнитѣ читалища;
19. Касова книга за приходитѣ по точки а, б и в на чл. 9 отъ Законъ за народнитѣ читалища и разходитѣ по чл. 11 на същия законъ;
20. Партидна книга за използването на читалищнитѣ имоти.

VIII. К а с а.

Чл. 53. Приходитѣ на читалищната каса се състоятъ отъ:

1. Приходи, придобити по Закона за народнитѣ читалища;
2. Глоби за невърнати на време книги, взети за домашно четене;
3. Лихви на капитала;
4. Помощи отъ общината, окръжната постоянна комисия, държавата и други учреждения и лица;
5. Случайни и непредвидени.

Забележка. Завещания и дарения, които обвързват читалището съгласно на целта и интересите му задължения, не се приемат.

Чл. 54. Разходите на читалището сж за:

1. Наемъ за помѣщение (ако нѣма собствена сграда), осветление и отопление;
2. Купуване и подвързване книги, списания, вестници, картини, репродукции, кино-апарати и др.;
3. Канцеларски нужди;
4. Покъщнина;
5. Заплати и възнаграждения;
6. Членски и други вноски въ окръжния и Върховния читалищни съюзи, и
7. Случайни и непредвидени.

Чл. 55. Читалищнитѣ суми, придобити по Закона за народнитѣ читалища, се влагатъ въ Българската земеделска банка на името на читалището; другитѣ приходи се влагатъ въ солидни кредитни учреждения.

Чл. 56. Приемането, влягането и разходването на читалищни пари става срещу редовно издадени документи, за правилността на които е отговоренъ касиера на настоятелството.

Чл. 57. Всички читалищни разходи се извършватъ по решение на настоятелството въз основа на Закона за народнитѣ читалища и бюджета на читалището.

IX. Основни положения.

Чл. 58. Читалището е основано на 27. VIII 1932 година и има седалището си въ гр. (село)

Чл. 59. Читалищниятъ празникъ е 24. X май

Чл. 60. Целта и името на читалището сж неизмѣняеми.

Чл. 61. Отчетната година на читалището започва отъ 1 януарий и свършва на 31 декември

Чл. 62. Читалището е членъ на 166. окръженъ читалищенъ съюзъ и на Върховния читалищенъ съюзъ въ България и носи задълженията къмъ тѣхъ и къмъ тѣхнитѣ установи.

Чл. 63. Читалището не може да прекрати съществуването си, освенъ ако действителнитѣ му членове останатъ по-малко отъ 20 души. Въ случай че се разтури, имотитѣ му и наличнитѣ суми се предаватъ при описъ на указания въ чл. 18 на Закона за народнитѣ читалища комитетъ, и винаги могатъ да се взематъ обратно при подновяване на читалището, когато последното отново се конституира редовно и законно.

Х. Общи наредби.

Чл. 64. Читалището има кръгъл печат, наоколо съдържат:

Чл. 65. Всяко учреждение, което субсидира читалището на сума не по-малко от 10.000 л. годишно, ползува се да има свой представител въ годишното общо събрание, съ право на гласъ.

Чл. 66. Читалището представя устава си на утвърждение на Министерството на народното просвѣщение и на Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве.

Чл. 67. Този уставъ може да се измѣня само въ редовнитѣ общи събрания по предложение на настоятелството, или ако това пожелаятъ най-малко $\frac{1}{4}$ отъ всичкитѣ действителни членове. Самитѣ измѣнения ставатъ съ мнозинство $\frac{2}{3}$ отъ всичкитѣ присѣтствуващи на събранието членове и влизатъ въ сила следъ утвърждението имъ отъ Министерството на народното просвѣщение и отъ Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве.

Чл. 68. Читалището изпраща задължително завѣренъ преписъ отъ годишния си отчетъ и доклада на провѣрителната комисиия на следнитѣ учреждения: окръжната училищна инспекция, окръжната постоянна комисиия, общинското управление, училищното настоятелство, Върховния читалищенъ сѣюзъ и окръжния читалищенъ сѣюзъ.

Годишниятъ отчетъ съдържа:

а) Хро н и к а: по-важни дати за читалището, читалищни празници, инспекции, смъртни случаи между членоветѣ и други подобни;

б) Ч л е н о в е: азбученъ списъкъ, съ обозначение: име и презиме, възраст, образование, занятие, мѣстожителство;

в) Ку л т у р н о - п р о с в ѣ т н а д е й н о с т: сказки, реферати, бесѣди, забави, утра, театрални и други представлениия и броя на посетителитѣ имъ;

г) Б и б л и о т е к а: време на отваряне и затваряне; число на книгитѣ и томоветѣ: купени, подарени, размѣнени, изгубени, извадени изъ употреба и общата имъ и по отдѣлно стойностъ; числото на даденитѣ за домашно четене книги и броя на четцитѣ;

д) Ч и т а л н я: време на отваряне и затваряне; число на изложенитѣ книги, списания и вестници; броя на прочетенитѣ въ читалнята книги, списания и вестници; брой на посетителитѣ въ читалнята;

е) Имоти: точно описание; на каква стойност възлизат; начина на използването им; годишният доход от тях;

ж) Бюджет: таблица за приходите и разходите по параграфите на бюджета през годината;

з) Фондове: таблица за състоянието на фондовете през годината;

и) Предстояща дейност: мърки и пръчки за осъществяването ѝ.

Чл. 69. Всеки член е длъжен да притежава този устав и читалищните правилници, поставени в членска книжка, за която заплаща определена такса.

Чл. 70. За вътрешния ред на общите събрания, за заседанията на настоятелството, за ползуването от читалищната библиотека и читалня се изработват правилници, одобрени от общото събрание.

Чл. 71. Този устав се прие в редовното общо събрание на 28. VII. 1932 год. и влиза в сила, след утвърдението му от Министерството на народното просвещение и Министерството на вътрешните работи и народното здраве.

Бележка. За да се утвърди устава, настоятелството на читалището изпраща в Министерството на народното просвещение следният книга:

1. Преписъ от протокола на общото събрание, в което е приет устав;

2. Устава в пет еднообразни екземпляри, подписани от цялото настоятелство и проверителната комисия;

3. Сведение за членовете на настоятелството и на проверителната комисия, с обозначение: възраст, образование, занятие и точен адрес. Сведението трябва да бъде заверено от общинското и околийско управление, че лицата са честни и благонадеждни.

НАСТОЯТЕЛСТВО

Председатель: *И. Харчев*

Под-председатель: *Метков*

Секретарь: *В. Вент*

Касиеръ: *М. Сидоров*

1. *Иванов*

Счетовод:

2. *Ив. Кочев*

ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ:

Председатель: *М. Крост*

1. *П. Марков*

членове:

2. *А. Петров*

11.Паметник в чест на загиналите във войните жители на Ласкар

В петък, 16 ноември 2007г в село Ласкар, община Плевен, с тържествен военен ритуал "Живот, дарен на България" бе открит паметник на загиналите във войните жители на селото. До преди тази дата, в памет на 18-те загинали в Балканската, Междусъюзническата, Първата и Втора световна война е имало паметна плоча,

открита по времето на кметския наместник Стефан Вълков. Около четири години по-късно, чрез инициативата на президента на Република България и на национално движение "Съхрани българското", в Ласкар по времето на кметски наместник Венета Жекова се изгражда монументален паметник от бял мрамор, изобразяващ войник, който е на мястото на паметната плоча. За издигането на паметника ОБС в Плевен отпуска 4 000 лв., а Областният съвет на ветераните от войните дарява 500 лв. Паметникът бе открит от кмета на Плевен - Найден Зеленогорски. На церемонията присъстваха ветерани от войните, представители на областната управа в Плевен, на музеите, както и много граждани.

В тържествения военен ритуал "Живот, дарен на България" участваха около 60 военнослужещи от поделение 42800, на 5-а Шипченска механизирана бригада. Инициативата бе проведена и по повод 95 години от Балканската война.

12..Ловно рибарска дружина- Ласкар

Извадка от книгата на Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ гр. София „Сдружение Ловно-рибарско дружество Плевен – от създаването му до наши дни“ с автор доц. д-р инж. Валери Ангелов. Глава 17, Стр. 229 до 234

Ловно стопанският район на дружина Ласкар обединява землищата на две села – Ласкар и Ралево.

Село Ралево се намира на 17км., а село Ласкар на 19км южно от град Плевен. Двете села са съседни. Ловно стопанският район общо е 3404,4 хектара от които 725,7 са гора. Дивечо пригодни са 3187,9 хектара. Теренът е равнинно хълмист преминаващ към полупланински. Средната надморска височина е 259,5м. Климатът е умерено континентален и се характеризира с горещо и сухо лято и студена зима.

Горите са дъб, акация, липа, а храстите – смрадлика, глог, шипка, драка и др.

Основен вид фауна са дива свиня, сърна, яребица, гургулица и пъдпъдък. Срещат се още фазан и заек. Хищниците основно са лисица, чакал, пор, язовец, орел, сокол, ястреб и др. В миналото се е срещал и вълк.

Няма сведение кога точно е създадена дружината в Ласкар. Съгласно протокол номер 8 от 21.12.1933г. на плевенското дружество по това време ловци в с. Ралево са

били Иван Тончев, Горан Писев и Иван Ташашки, а от Ласкар ловец е бил Петко Донов. По-късно съгласно протокол номер 8 от 10.10.1937г, ловците в Ралево са четири с ловен наблюдател Горан Писев, а в село Ласкар са трима с ловен наблюдател Милен Георгиев. Тогава дружината се е водила към село Николавео с ловен началник Димитър Попов.

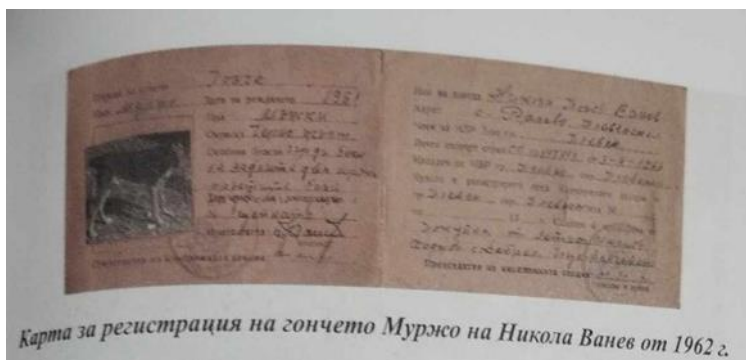
Председатели на дружината са били Христо Георгиев Янков, Никола Бонов Ванев, Цветан Христов Георгиев, Владимир Георгиев Петров(до 2002г) и Станислав Христов Ботев(от 2002 до 2014г). Към момента председател е Митко Светославов Николов.

През годините в дружината са членували и жени. В момента ловец от 2011г е Борислава Валентинова Генова.

Основен лов е на дива свиня. Стари предания сочат, че последното диво прасе на територията на дружината е убито през 1903г. От тогава в района такъв вид дивеч не се е срещал. Имало е изобилие от заек, яребица и това е бил основният лов. Когато в началото

на 60-те години на миналият век отново се появили дивите прасета, ловците се страхували и са били изключително предпазливи. Криели са се зад препятствия, качвали са се по дърветата и използвали други подобни способности. За да се обучат на свинския лов, са канили колеги с добри кучета от Лясковец и Елена. От тогава в дружината е останал девизът „Ловът на диво прасе е лов за смели мъже“. Дружината се гордее със своите елитни кучета – най-вече гончета.

Съвместен лов с дружина Комарево в село Ралево

Откриване на ловния сезон на едър дивеч, 1 октомври 2016 г.

Владимир Цветков със своя резултат

Главният звезек на дружината Валентин Василев и неговите питомци

След успешен лов

ЛРД – Ласкар, 1 октомври 2017 г.

Част от ЛРД – Ласкар на вечеринка на ЛРС – Плевен, февруари 2018 г.

**13. На 25 март 2019 г.
направиха първа копка на
параклис в частен двор в село
Ласкар.**

Статия от <https://plevenzapleven.bg/>

Първа копка на бъдещ параклис в семейния двор на семейство Бетови в плевенското село Ласкар бе направена , на светлия християнски празник Благовещение на 25 март 2019 г. . Богоугодното дело бе осветено от отец Иван от плевенската църква „Света Троица“ в

присъствието на жители на селото. Идеята дошла на Бойко Бетов, след като сънувал, че в двора му се издига голяма бяла църква. Начинанието му се подкрепя безрезервно от баща му Валери, майка му Елка и брат му Тони. Строежът вече има одобрен проект и се е сдобил с необходимите разрешителни. Божият храм, който носи името „Света Петка“, ще е разположен на 50 кв. метра площ, камбанарията е с височина над 7 метра. „Параклисът ще е отворен за всички жители и гости на Ласкар и околните села. Хората тук са силно вярващи, а няма къде да се помолят и да запалят свещичка, затова реших да им направя този жест единствено от благородни подбуди“, твърди Бетов. Неговото семейство само ще се грижи за опазването, поддръжката и почистването на храма.

В село Ласкар никога не е имало църква. Преди повече от 10 години тържествено с участието на високопоставени служители на Община Плевен била направена първа копка за изграждане на параклис на общинска земя, но всичко приключило до там.

Първата копка и освещаване на строежа е извършена на 25 март 2019 г. Заради несполука при избора на строител работата се забавя с около 10 месеца.

Към 04.2021 г. обаче по-голямата част от грубия строеж на параклиса е завършена. Бойко и неговият брат са посетоянно заети с градежа, подпомогнати от двама майстори. Тъй като Бойко е зает в ресторантьорския бранш и заради ковид кризата за съжаление през миналата и през тази година е по-често без работа, успява да напредне със строежа. Както се казва всяко зло – за добро.

14. Ласкарският вестник „Калето“

Вестник „Калето“ е издаден 2003 година по случай откриване Мемориала на загиналите във войните жители на село Ласкар.

декември
2003 година

КОЛЕДНО
ИЗДАНИЕ

ВЕСТНИК КАЛЕТО ЛАСКАР

Издава читалище "Наука-2000" - с. Ласкар, Община Плевен

бр.2

КРАСИВО СЕЛО - КРАСИВА БЪЛГАРИЯ

Село Ласкар е малко, но красиво село с бурни и трудолюбиви хора.

Историческите сведения говорят за неговото съществуване преди новата ера. Името му е свързано с Епирския владетел Ласкарис, пребивавал тук през XII век, когато България се бори на Балканския полуостров за утвърждаване срещу Византия. А местността „Калето“ е служила в онези далечни времена за крепост. Жителите на селото са преживели

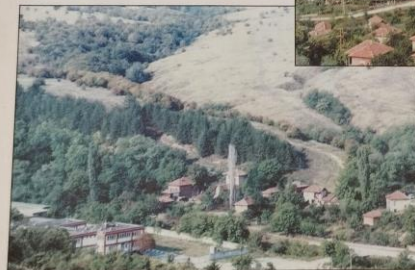

Определен дял в това отношение има Читалището. Родено в епохата на Възраждането, то дава знания на хората, явява се като „будилник“ и в нашето село.

Началото на организирана дейност е поставено през 30-те години на миналото столетие.

Сказките, венецианските, рециталите, това са първите форми. В основата на тази дейност са били учителите. Основават се самодейни колективи, театрален, хор, танцов състав.

Смелта на стр.2

различни преврати на съдбата. Периоди на падение и възход. Историческите етапи, през които е минала България, са дали отпечатък и върху живота на хората, техния поминък, характер и поведение. Легендите и преданията, документите, говорят и за тежката чума, която са преживели в миналото.

Каквито и да са били превратностите на съдбата, жителите на с.Ласкар винаги са били на „гребена на вълната“. Находчиви, оперативни, изобретателни.

До сега Ласкар е дал на страната много учители, лекари, инженери, агрономи, професори, поети, учени.

Любознателността им е отразена в поезия, проза и песни, запазени до наше време.

КРАСИВО СЕЛО - КРАСИВА БЪЛГАРИЯ

слова от стр. 1

През 1968 година е създадена и духовна музика, една от най-добрите в региона.

На празниците събота или неделя, при определени поводи, тя събира, бележи хората. Създава се традиция за честване на някои празници.

С голямо въодушевление, радост и веселие се посрещат и отпразнуват откриването на новата сграда на Читалището през 1957 година.

Новата материална база (салон с 150 места, библиотеката и сервисните помещения) дава тласък, импулс за разностранна културна дейност.

Местностите „Чуката“, „Янебърък“, „Лозенака“, „Калето“ придават особено красив вид на околността. Тази природна даденост се допълва и от красивата долина на река Черняпка.

Всичко това, както в миналото, така и сега е привличало и привлича хората да живеят тук.

За да се подобри още повече видът на селото, Кметството и цялата наша обществено-насооча вниманието си към Проекта „Красива България“. От своя страна Читалището „Наука 2000“ разработи Проект „Красиво село - красива България“.

Направено беше посещение на Орешака и Черни осъм от 32 души, които се запознаха със забележителностите на района и обновяването на тези селища.

В последните две години в селото беше извършен ремонт на улици, мостове, площадки.

Много от жилищата се обновяват, ремонтират, преустройват.

В изпълнение на проекта „Красиво село - красива България“ е извършен основен

ремонт на Кметството. Преведено ремонтнирането на Читалището и Читалището.

Извършено беше поставяне на гладната улица. Засадени бяха рози и липи. Големи промени настъпиха в хранителния магазин на Потребителната кооперация и в читалищния магазин.

Тази есен под ръководството на Кметството много хора активно се включиха в почистването и обновяването на редица райони от селото.

Специално място има и изградената Мемориал на загиналите във войните, която допълва облика на селището.

Венко Марчев

СЛОВО ЗА БЪЛГАРИЯ

Драги гости,
Уважаеми
г-н кмете,
Скъпи съселници,
В ден като
днешния -

знаменателен за селото ни имам привилежията като историк и дъщеря на фронтобак, да застана пред този паметник и да отдам дължимото на нашите съселници - герои и най-бече на моя кръстник, когото така и не познах.

*Българин, за тебе те улича
една бе ти достойна зарад тях,
и те за тебе достойни, майко бяха
и твоите им само кат мъжвяха
умираха без страх.*

*България - страна с дълговечна и
горда история.*

На колени пред историята!

От историята ще вземете
жарта, а не пепелта!

Историческата ни памет е
достойнство на нашето време.

Може ли да спре времето?
Ето ги десетките години,
минали от деня на тяхната гибел.
Той ден - днешния е ден на
признателност.

Коленичим мисловно и
безмълвно пред подвига и
саможертвата на нашите
съселници.

Страшната дума Война е тема,
която съвместява техните деца
през целия им житейски път, до
последния им дъх - защото те
израснаха без опората на бащино
ръко, бащино дъх и зрънка.

С името на България започна и
свърши живота на тия герои.

Ако човек се роди с гордото име
българин, той сигурно носи в себе
си онзи български дух несломим,
който ни е спасил.

Българският дух не е убил нито
византийската отрова, нито го е
отскал турският ягасан, нито го е
прегизил хитлеристкият танк.

Да си българин, значи да си горд,
да си непреклонен пред смъртния
враг и да не коленичиш, когато
връзват главата ти за бесило.

Българинът е гъвкав. Той се е
огъвал до земята, дилша е праха,
бил е унижаван, но винаги се е
изправял със смирена сила.

След Освобождението
българите минават през 5 войни и

нито една зазуба, нито една
пленено знаме. Знамената, които
шиха героичните ни предци, пийно,
креха ги в пазвите си, паеха ги с
мелата си и ги напояваха с кръвна
си.

Няма по свята земя, напосна с
толкова пот, с толкова слези и с
толкова мъка.

Българинът е лъд, стипия и сол.
Българската нация има своите
устои и в тях са вградени имената
на героите, отпаяни за нея най-
святото - живота си, за да я има.

Онова, което достойно носим
в сърцата си, с техните образи,
тяжното героично дело и
спомените за тях.

Тачим и с умилението говорим за
тях.

Всеки път, когато ще застанем
пред този паметник, за да се
преклоним пред техния подвиг и
изразим нашата почит - то ще
бъде измерение за синолев дъх,
висока нравственост и уважение
към паметта им.

Паметта на поколенията е
гарант за силата и устрема към
бъдещето.

слова на стр. 1

СЛОВО ЗА БЪЛГАРИЯ

слага на стр. 2

България, на явя и на мъртви!
България, с безброй
чужденски истреби, със гробища и
с пътнически сметища, над тебе
където бяха оми сметища.
Нека от уважение към
историческата ни памет кажем, че
те оставиха костите си по

дрините поема на Елзона, за да
ни придобят към нея – има нещо
поземанско в това, защото и
днес майка България е много тъжна,
но има побой за упокоение, че може
да бъде спасена и избвена чрез
приближението ни с нея, които ще
спре изолацията на обектите.
Защо герои като тях казахме
дробоко в сърцата си.
Българолюбиви да са за това,

което са сторили.

Полков, дългок полков до земя!

А това те спираха заради
малкостта и безличието на
българската земя.

Нека да я има до бека и беко!!!

Венета Желюва
(историк)НАШИЯТ
КРЪЖОК

гетска азия по улиците до късно вечерта.

Късните летни вечери бяха наситени от младежки
живот. Селото се възрадова.

Председателят на читалището крещеше бодро
между децата, които го обкръжаваха и слушаха с
българолюбие. Те бяха отбави да се включат в кръжъка
по изобразително изкуство, който Венко Марчев беше
замислил отдавна. Липсваше само учителята на
кръжъка. Съвбата не беше изпратила точно на това
место в точния час. Децата ме оглеждаха в началото с
интерес и ме приеха, защото аз им създадох интересна,
творческа атмосфера за работа и майка, че беше топло
лето, ние заработихме успешно и за кратко време имаше
прекрасни резултати.

Лятото като сезон откриваше пред нас величествени
пейзажи, цветове и светлини, които и до този миг
струят от гетските рисунки.

Направихме изложба в селото и хората започнаха да
излизат да разглеждат. Децата от кръжъка се гордееха
с своите творби. Изложбата беше направила
впечатление и на гости на селото във Връзка с
откриването на паметника на загиналите във войните.

Предстоят ни гостувания с изложбата в гр.Плевен,
с Бачковци, с Байкал и др.

Нашата работа потърпна и очакваме добро бъдеще,
но въпреки нашето творческо вънхоуение и
ентузиазъм в изобразителното изкуство, винаги се
стига до материалното. Читалището в селото трябва
да се ремонтира, трябва материали за кръжъка. Питам
се откъде ще дойдат парите? Кой би се заинтересувал
за културата в това малко и китно село, в което се
заражда нещо прекрасно, което не трябва да спре, а да
се развива?

слага на стр. 4

ТЪРЖЕСТВО
НА
ПРИЗНАТЕЛНОСТТА

Отдавна с Ласкар не е провеждало такова
възвдигащо тържество. Когато военната музика
засвири, хората бяха пренесени в условията на
войната. Осмадесет души дна сапото жертви в
Балканската, Първата световна и Отечествената
война. Дълго ще се помни 10 октомври 2003
година.

На церемонията присъстваха потомци на
загиналите, жители и гости на селото, областният
управител на Плевненска област Николай Маринов,
бригаден генерал Георги Георгиев, командир на УБ
"Христо Ботев" – Плевен, д-р Цветан Костов, и д.
кмет на община Плевен, Георги Спартакски,
председател на общинския съвет и кандидати за
кметове на Община Плевен.

Идеята за изграждането на паметник на
признателността отдавна стои на вниманието на
Ласкарчани, но реализацията започна от 13 март
2003 година, когато на поредната среща г-н
Найден Зеленогорски – кмет на Плевен, заяви, че
ще направи необходимото да помогне в това
начинание. Община Плевен осигури средствата.
Кметският наместник Стефан Вълков пое
ръководството по изграждане на мемориала.
Определена беше площта. Със задръжни усилия
паметникът беше изграден.

И основателно с чувство на удовлетворение
Ласкарчани посрещнаха на 10 октомври своите
гости.

По случай откриването слово произнесе
Областният управител Николай Маринов,
свещеници осветиха паметника.

"Достоинството на един народ има много
измерения" – каза в словото си д-р Цветан Костов.
– едно от тях е в историята. Там, където са описани
героистата на българските войници. Днес сме тук,
за да докажем, че нашето достойнство се гради и
на родовата ни памет и ние, като потомци, сме
признателни на героите. Признателни към 8-те
загинали в Балканската, 7-те в Първата и 3-ма в
Отечествената война жители на с.Ласкар.

слага на стр. 4

ТЪРЖЕСТВО НА ПРИЗНАТЕЛНОСТТА

Мемориал на загиналите във войните

Смърта от стр.3

Напуснали дом и семейства, оставили своите кости по бойните полета за обединяване на българските земи, за защита интересите на държавата те оставиха вдовици, сираци и тъгуващи родители. Показаха, че над живота е Родината. Почетна рота от УБ "Христо Ботев" отдаде военни

почести. Венци и цветя бяха поднесени от всички гости, жители на селото, потомци и роднини на героите. В клуба Веселин Ганчев направи възпоменение на своя дядо Вълчо Ганчев Маринов, убит на 20 години в Първата световна война. Вечна слава и признателност Вам, герои!

Венко Марчев

Екипът на вестника поздравява
всички свои читатели
с настъпващите
Коледни и Новогодни празници!

Посещение на изложба

НАШИЯТ КРЪЖОК

Смърта от стр.3

Дали нашият зов за култура някой ще го чуе? Имаме желание да направим и кръжок за работа с персонален компютър, но и това липсва. Да се надяваме, че ще бъдем чути и подкрепени в нашето благородно начинание в името на изкуството и културата!

Миlena Димитрова

ШАСТАВА
2004
ГОДИНА!

Празнуване на Нова година в с.Ласкар

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: Венко Марчев - председател на читалището; Веселин Ганчев - учител; Венета Жекова - историк; Миlena Димитрова - учител; Борис Кръстев - фотограф;
ПРЕДПЕЧАТ И ПЕЧАТ: Печатница "КЕНТАВЪР 66" - Плевен; ул. "В.Левски" 128; тел.: (064) 41 90 67

октомври
2003 година
Специално
издание

ВЕСТНИК КАЛЕТО

Издава читалище "Нарна-2000" - с. Ласкар, община Плевен

бр.1

Вестникът се издава по случай откриване мемориала
на загиналите във войните

ВОЙНА НА ЦЕЛИЯ НАРОД

"Всяка война за освобождение е свещена война". Такава е Руско-турската освободителна война 1877-78 година. Но политическите разпоредби между великите сили доведоха до разпокъсване на освободените български територии, а Македония и Одринско останаха под турско робство. След сраженията в паметни встания, българският народ

предложени от талантливи генерали изначално поразили от блестящи победи. Във военните донесения най-често можеше да прочетете "Турските дивизии бяха обхватени в бегство. Противникът безредно се оттегля." Без бой свият знамената укрепленията при страховитата крепост Лозенград. Устожените български атаки "на нож"

БЪЛГАРИЯ СЛЕД ОСВОБОЖДЕНИЕТО

очаква войната срещу Турция като "свято дело" за освобождаване на съотечествениците. Европейската политика също сочи благоприятно време за вдигане на бойните знамена.

Под прякото покровителство на Русия се ражда Балканският съюз. Той обединява силите на християнските държави от полуострова за война срещу все още силната Турция.

През 1912 година са сключени договори между България, Сърбия и Гърция. България свиква под бойните знамена близо половин милион бойци. Тя поема отговорността за водената на най-важното, Тракийското направление, където са съсредоточени основните турски сили.

Първият залп на войната отеква на 5 октомври 1912 г. Цялото българско общество приветства дълго-очакваната война за национално обединение. Българинът вижда България по-голяма и положението на неините деца по-добро и е готов да даде кръта си за това бъдеще. Хиляди доброволци, изпроведени с цвята и радостни сили, се стичат към сборните пунктове. Българските армии,

грозят противниковите редци. Пада Одрин. Българите стигат до Чаталджа край Цариград. В тази война село Ласкар дава 8 свидетели жертви.

1. Още на 5 октомври 1912 г. е убит на 27 години Тодор Петков Христов. Той е воиник от 4-ти пехотен полк и оставил младата

Атанаска вдовица. Погребан е в гробището на Ченачка, Чаталджанско.

(продължава на 2-ра стр.)

"Атака" (На нож)
худ. Ярослав Вешин, 1913 г.

СПЕТЕ В МИР

на Ласкарчани, загинали във войните

В центъра на Ласкар издигане мемориал. Той израз на дълга е синоен, на бойни дружини клембен гар.

Вие, наши свидни преци, оставахте дом и деца. И първоначално смеа по пътя към слабата и към смъртта.

За тебе, България мила, те лутнаха като орли. Ти им даваше сила смъртта да набиват гори.

Оставахте кости неплемни в чужди, далечни земи. Но ние, потомците ваши, носим ви в своите сърца.

Признателни и благодарни създрахме този мемориал, където с цвята в ръцете ще издигат децата и казват:

Спете в мир, покойници, храбри, на мирен, свободен народ! Вечна слава бойци наша гордост и памет го гроби!

Чаталджа ще Ви помни и кота 923. Кръвта там струеше в поток. Биехте се със "Един заБем".

Пътничко, мога разказ ти го запомни. Напоен с героство ба Ония дни. Във духа народен мой Вера ще кълне и народ ще Вогу В изни бвднни!

И разкази на своите поколения, че Те умряха за Родина свята - по бойните полета на Тракия, Македония и Добруджа останаха със песен Негопътна!

2. Димчо Николов Тодоров – от 14-та рота на 4-ти пехотен полк. Погинул умрял на 14.11.1912 г. в Чатаджанско. Оставил жена си Мита и четири сираци: Петър, Никола и Младка.

3. Цветан Генов Николов – редник от 4-ти пехотен полк. Убит на 13.11.1912 г. от хорвата. Той е войник в негуставовата рота на 4-ти пехотен полк. Оставил вдовица жена си Мита и четири сираци: Трифон, Гено, Витко и Цанка. Погребан е в гробището на Акалан – Чатаджанско.

4. Иван Нанов Тодоров – редник от 4-ти пехотен полк. Убит на 15.11.1912 г. в Чатаджанско, при Чатаджанско. Оставил вдовица жена си Мария.

5. Христо Георгиев Тафров – редник от 1-ва рота на 4-ти пехотен полк. Убит на 28 години на 14.03.1913 г. Погребан в гробището на казармата в Вълчанска вдовица и сираци: Георги, Цветан, Илия.

6. Тончо Марков Драгочев – редник от 1-ва рота на 4-ти пехотен полк. Убит при селския на два влека на 14.03.1913 г. на 27 години. Оставил жена си Вела вдовица и сираци: Марко, Драго и Витко.

7. Христо Кольов Нанов – редник от 13-та рота на 4-ти пехотен полк. Умира от холера на 10.04.1913 г. на 39 години. Погребан в гробището на Акалан – Чатаджанско. Оставил Камена вдовица, сираци – Кольо и Иванка.

8. Марин Йонков Петров – от 1-ва рота на 16-ти пехотен Пловдивски полк. Умира в Гърция на 18.08.1913 г. Само на 24 години той е оставил вдовица Стояна и сирак Иван. Въпреки многобройните жертви от страна на българите националният проблем не е решен. Хиледи българи остават под османско, гръцко и турско господство.

БЪЛГАРИЯ СЛЕД МЕЖДУСОЮЗНИЧЕСКАТА ВОЙНА (1913)

Пореди това България се включва в Първата световна война през 1913 година на страната на централните сили. Съюзниците не това колко из довършване на едно стратегическо дело на натука българските войски влизат в войните колонии.

След победен сражение в войските възвращат на България Вардарска Македония и завладяват Южните сръбски покрайнини. Местното население ги посреща с хощ и сол като освободители. Сръбски на Солунския фронт обаче застава сръбските войски. Българската армия се сражава мъжествено, с доблестен дух и бойно умение. Франци и англичани търпят поражения. Ата си сръбски българските окопи застава дупата на стотини оръдия.

На южния фронт се проточа дагата фронта линия.

Малко по-късно, когато Румелия обявява война на Централните сили, българските войски с неудържим атак разгромяват немската армия и възвръщат на Отечествово Южна Добруджа.

БЪЛГАРИЯ СЛЕД ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

Тези успехи обаче са постигнати с хиляди жертви. Седем души са от нашето село.

1. Ефремов Крако Вълков – от 18-та рота на 4-ти пехотен полк. Убит на 10.10.1915 г. на 22 години в местността "Дренова глава" с Балтабериловци. Пиротско. Оставил е жена си Мита вдовица, Борис и Вано сираци.

2. Кольо Генов Диков – също е убит на 15.10.1915 година на Дренова глава с Балтабериловци. Пиротско. На 24 години. Оставил жена си Василка вдовица, а Гено и Никула сираци.

3. Вито Ганчев Маринков – от 1-ва рота на 11-ти Мариови полк, убит на 20 години при Мана, Румелия на 08.01.1916 година. Оставил е жена си Деня вдовица и сирак Ганчо.

4. Блатичко Вълков Краев – редник от 11-ти Мариови полк, убит на 20.09.1916 г. при село Амузач, Добричко. Погребан в гробището на с. Амузач. На 20 години, оставил Йонка вдовица и Вано сирак.

5. Кръсто Петров Светков – редник от 15-та рота на 4-ти пехотен полк. На 21.02.1917 година умира в дивизионната болница с Фруж – Габелския. На 23 години. Оставил Бона вдовица и сираци: Петър, Недялко, Лето и Наида.

тези, които не участват в тази война. Към тази изстрадала народност истинно, сега българската дипломатия, като на 1 септември 1918 година Германия извади Полша и войната преряза Световна.

След 13 септември 1918 германските войски започват настъпление в района на Гр. Кула и Бисин, а също и югозападната ни граница на Петрич. Българските войски успешно отблъскват германските нападения.

Правителството изразява готовност българските войски да се включат във всички действия на страната.

Но и тази война донесе тежки изпитания за сръбските войски. Хорвата помагат андартите материални лишения, свежестите загуби, много изморявания.

В тази война нашето село дава 3 скъпни жертви.

1. Мано Петров Москов – подпоручик от 3-та рота на 4-ти пехотен полк. Убит на 11.11.1944 г. на kota 923 при Рача, Кушумлишко. Оставил вдовица Никула и Петър сираци.

2. Марчо Петров Марчев – подпоручик от 8-та рота на 4-ти пехотен полк. Убит на 11.11.1944 г. на kota 923 при Горна Хъртица, Подуевско. Оставил вдовица Денка и сирак Радина.

Подпоручик Марчо Петров Марчев

3. Петко Велков Петков – подпоручик от 8-та рота на 4-ти пехотен полк. Убит на 15.11.1944 г. при с. Генов Хъртица, Подуевско на kota 923. Оставил Мария вдовица и Бистра сирак.

(продължава на 3-ия стр.)

Скъпите жертви са висока цена на трудния път към днешния мир. Път, извървян достойно от българските воини. Във

войните загива голяма част от цветя на българския народ. Тези наши предци заслужават почит и преклонение пред великата им

саможертва. Идваз на тази почит е изграждането на мемориал на загиналите във войните в центъра на селото. С това си дело ние ще благодарим на техните майки, които родиха, отгледаха и възпитаха тези герои. Никой с нищо не може да изкупи сълзите на техните близки, да утеша скръбта. Остава утешата, че те изпълниха достойно повелета на народа: отдавали живота си за родината.

Вена слава и признателност Вам, герои!

Венко Марчев

Медал "За участие в Балканските войни 1912-1913 г." - учреден 1930 г.

МОЯТ ДЯДО В ДЕТСКИТЕ МИ СПОМЕНИ

Роден съм в китното село Ласкар. В бащиния ми дом, в най-хубавата стая, беше окачен голям портрет. От там ме гледаше млад мъж, почти момче, във военна униформа. Моето любопитство беше голямо. Казвах ми, че това е моят дядо Вълчо, на когото съм кръстен.

Детската ми главичка не можеше да разбере. Как така?... та аз имах дядо Иван - с мустаци, калпак, черни дрехи и големи, здрави ръце, които нежно ме галеха. А

това момче, с тия необикновени дрехи... По-скоро ми приличаше на голям батко! Разказвах ми още, че дядо ми е бил убит на румънския фронт, във войната. Тогава намразих завинаги войната. Защото ми беше отнела моя дядо. Обикнах го - млад, с леко накривена фуражка, като че ли ми се усмихваше. Поотраснах. Когато бях в някое крайдунавско селище, търсех името на моя дядо върху паметниците, издигнати

от признателните

българи. Добри хора от село Ласкар, решиха и в нашето село да бъде изграден мемориал, в памет на загиналите във всички войни. На паметната плоча ще бъде издълбано и името на моя дядо Вълчо Ганчев Маринов.

Мечтата ми се сбъдна! Благодаря ви, скъпи мои съселяни!

17.09.2003 г.

Веселин Ганчев

Вълчо Ганчев Маринов

НЕДОПЯТА ПЕСЕН

На гостите на Ласкар ще кажем пред мемориала скромен мълчалив поклон направете за Воините жертвеник народен!

На фронта бяха първи обреки на жертва тела и души, на фронта разбиха Враговете за Родината тамо

Всеки беше пръв.

Изглед от с.Ласкар

фотограф: Борис Кръстев

Мемориал на загиналите във войните

фотограф: Борис Кристев

ЛАСКАР ВИ ПОМНИ

Ласкар Ви помни, войни, онези войни,
и мисли се за Вашите войни.
Помняте в мир, чега напори,
Завинаги в мис, чега ви.

Във парчето по боите помне,
оставили в мис, и днес
Оставили бравите напори -
с бавария във бавите сари.

Скърбите на войните скривен
и ще го криме с бавите войни,
де ми напори подбав Ви слави,
дега де сричав във те имена.

Ласкар Ви помни, Нека да остави
без сричавите напори бави,
Ласкар Ви помни, Нека да забрави
Завина Ви, от подбави мисли!

ОТ ИДЕЯТА ДО РЕАЛИЗАЦИЯТА

От няколко години Стойко Панов, един от жителите участници в Отечествената война 1944-45 година, постоянно с тях и недоволство споделят: "Сами в нашето село още няма паметник на загиналите на фронта." Това се споделяше и от другите ветерани Георги Гечев и Бончо Колев. Може би тази идея да е стояла на вниманието на ръководствата на селото до сега, но те не е и днес за реализация.

С течение на времето тази идея все повече впиташе в мислите на селото, дали ще може да се реализира при сегашните финансови трудности. Многократно сме я споделили с кмета Стефан Вълков.

Практиката е показвала, че има изложени моменти, които са отправна точка. Такъв момент беше срещата с господина Иван Зеленогорски - кмет на Общината по повод проблемите на селото. Някога нама да забравя трогателните, приятелски думи на

Бистра Петкова.

"Господин Зеленогорски, не ми е удобно, защото се отнася и за моя баба, но мисля, че ще ме разберете. Минатата година, а у нашето село още няма паметник на загиналите във Отечествената война. Залата затихна.

Хората чакаха отговора. И за наше удоволствие, той беше положителен. "Каквото зависи от мене, ще го направя.

Ще Ви окажа помощ." Така и стана. С проблема се зае кмета Стефан Вълков.

На практика той показа как трябва да се работи, когато се възприеме съответната идея. Съричащия стана и ръководството на Читалище "Наука-2000". Изграден беше и инициативен комитет. Проведохме среща с Ласкар със синовете и дъщерите на загиналите в Отечествената война 1944-45 година и живите участници. Поставен беше обаче въпроса справедливо ли ще е, ако не зачетем загиналите в другите войни.

Това наложи да се извърши вече съответно проучаване в Централен военен архив гр. Велико Търново и Историческия музей в Плевен. От проучаванята, които извърших, установих, че нашето село е дало 8 свидени жертви в Балканската война 1912-13 г., 7 в Първата световна война и 3 в Отечествената война.

Ръководството на читалище "Наука-2000" с Ласкар проведе на 12.09.2003 година среща в ресторант "Централ" - Плевен на синовете, дъщерите, внуци и правници на загиналите.

На тази среща управителят на ресторанта Георги Петров фактически направи възпоменание на своя дядо, загинал в Първата световна война.

Взети бяха съответни решения да се издаде вестник, посветен на загиналите във войните, да започне подготовка за издаване история на селото и се поде акция за набиране средства за тази изданиа. С тази среща все повече хора станаха съричащи на това благородно дело, на изграждане мемориала на загиналите във войните. И така от идея стигнахме до реализация.

Венко Марчев

Председател на Читалището

ЗОВ НА ДЕЦАТА ОТ с. ЛАСКАР

ЛАСКАРЧАНИ, ВЕЧЕ ИЗДИГНАХМЕ В ЦЕНТЪРА НА СЕЛОТО
"МЕМОРИАЛ НА БОЙНАТА СЛАВА"
ТОЙ НА ВСЕКИ ШЕ НАПОМНЯ ЗА ЛЮТИ БИТКИ,
ВОДЕНИ В ПЕК, СТУД И КАЛ
ЗА СВОБОДА ЧОВЕШКА.

И НЕКА ТОЗИ МЕМОРИАЛ БЪДЕ ЗА ИДНИ ПОКОЛЕНИЯ
МОНИУМЕНТ НА БОЙНАТА СЛАВА!
НЕКА ГО ОПАЗИМ!

НЕКА ГО ОПАЗИМ!
МОЛИМ ВИ!

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:

Венко Марчев - председател на читалището, Веселин Ганчев - преодател, Борис Кристев - фотограф
ПРЕДСТАВЯ И ПЕЧАТА:
Печатница "КЕНТАВЪР 88" - Плевен
тел.: (064) 41 90 67

15. Ласкар в снимки от миналото до днес:

1958 година в двора на недостроеното училище

Курбан на селото от началото на 20 век.

Роднини на Венета и Васко Жекови 1916 г. с. Ласкар

Старата чешма в Дълбоки дол

Изворът в Сушица под ловната хижа (споменат в легендите по горе като „чумавият вечно блятясал извор“)

Ласкарският водопад в Дълбоки дол

Еньов ден в Ласкар

Подготовка за почистване на лековитият извор

Сговорната дружина Краси, Миро, Коки, Калин, Бобо, Ники и Митко

Лековитият извор

Детската площадка

Панорамен изглед на с. Ласкар

Ползвана литература:

Доклад от РИМ Плевен за село Ласкар,
изготвен през 1958 година (без автор) по
поръчка на БКП.